Hauskaa joulua ja onnellista uutta vuotta kaikille canadansuomalaisille!

VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

JOULUNUMERO — II PAINOS
CHRISTMAS ISSUE — II EDITION

No. 152 — Vol. XLV vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Lauantaina, jouluk 16 p. — Saturday, Dec. 16, 1961

Diefenbaker johtaa Canadan sotaan, sanovat McGillin professorit

Tuomitsevat "toisien" eli jenkkien seuraamisen Länsi-Berliinin kysymyksessä

Montreal. — McGill yliopiston tiedekuntien 50 jäsentä on lähettänyt pääministeri Diefenbakerille kirjeen, missä arvostellaan liittohallituksen ohjelmaa nykyhetken kahdessa tärkeimmässä asiassa, Berliinin kriisin ja ydinaseiden tiimoilta.

Torstaina julkaistussa kirjeessä osoitetaan, että pääministeri Diefenbakerin ohjelma johtaa Canadaa sotaa kohti. Mainittu kirje on lähetetty pääministerille jo joulukuun 13 pnä. Berlinin kysymyksestä siinä sanotaan:

"Teidän korostuksenne, seuratessanne toisten johtoa, Länsi-Berliinin vapaudesta ja länsimaiden yhteyksistä sinne, pyrkii hämäämään niitä Itä-Saksan etuja, jotka tilanteen realisen arvioinnin mukaan on huomioitava missä tahansa hyödyllisissä neuvotteluissa.

Me katsomme, että vilpittömyyden puute tässä tärkeässä asiassa ei edistä kansainvälistä yhteisymmärrystä . . ."

Ydinaseista tässä professorien kirjeessä sanotaan, että "meitä hämmästyttää" hallituksen ohjelman "kaksimielisyys".

"Me katsomme, että ns. atomivalta-klubin laajentaminen ei auta sen paremmin rauhaa kuin turvallisuuttakaan.

"Samalla kun me sydämemme pohjasta kannatamme hallituksenne päätöstä tukea YKssa Ruotsin ehdotusta tutkia mahdollisuuksia atomiaseista vapaiden maiden klubin muodostamiseksi, me valitamme, että Canada, NATO-maana, ei ole ryhtynyt vastustamaan Yhdysvaltain hallituksen yrityksiä saada NATO-maat vastaanottamaan ydinaseita."

"YHDESTÄ SUUPIELESTÄ RAUHAN SANOJA", TOISESTA A-ASETILAUKSIA"

Toronto. — Täällä oli keskiviikkoiltana kolmen puolueen, liberaali-, konservativi- ja ND-puolueen väittelytilaisuus ydinaseista. Ainoastaan Uusi demokraattinen puolue esitti selvän kannan ydinaseiden hyväksymistä vastaan, toisten, varsinkin torypuolueen miehen puhuessa kaksimielisesti kuulijakunnalle tärkeästä asiasta.

Adath Israel Synagoguen järjestämässä tilaisuudessa, missä keskusteltiin aiheesta "Canada ja ydinaseet", oli puhujina liberaalipuolueen entisen hallituksen apulaispuolustusministeri Paul Hellyer (Trinityn edustaja) konservatiivipuolueen edustaja York Centrestä, mr. Fred Stinson ja Uuden demokraattisen puolueen (NDP) varapresidentti David Lewis.

Kaikki olivat yksimielisiä siitä, että ydinaseita ei pitäisi antaa sijoittaa Canadan maan kamaralle. Mr. Hellyer vastusti yhdysvaltalaisten ydinaseiden sijoittamista Canadan alueelle sillä perusteella, että niistä ei ole mitään hyötyä maanpuolustuksen kannalta katsoen.

Mr. Stinson myönsi, että Canadan ei pitäisi ottaa näitä atomiaseita, mutta hän myönsi, että hallitsevalla torypuolueella saattaa olla asiasta erilainen kanta kuin hänellä. Sitäpaitsi hän itsekin, yhdessä mr. Hellyerin kanssa oli sitä mieltä, että Euroopassa NATOn ylipäällystön komennettavana oleville canadalaisjoukoille pitäisi ottaa Yhdysvaltain tyrkyttämiä atomiaseita.

Mr. Lewis sen sijaan leimasi typeryydeksi sen jos canadalaisia asevoimia varustetaan missään ydinaseilla. Hän selitti kantaansa seuraavasti:

"Miten me voimme välttää yhdestä suupielestä antavamme maailmalle johtoa aseistariisunnassa, samalla kun toisesta suupielestä tilaisimme ydinaseita?"

Georgian neekereitä rukousmielen-osoituksessa

Albany. — Kahdeksankymmentä neekeriä polvistui rukoilemaan täällä keskiviikkona kaupungintalon edustalla uudessa mielenosoituksessa osavaltiossa harjoitettua rotusyrjintää vastaan.

Joukon johdossa oli Albany Movementin johtokunnan jäsen Slater King, joka vastasi poliisipäällikkö Laurie Pritchettille tämän vaatiessa joukkoa hajaantumaan, että "me emme tule koskaan hajaantumaan ennenkuin olette vapauttaneet jokaisen meidän ihmisistämme."

Mr King viittasi niihin 156 neekeriin, jotka olivat vielä silloin pidätettynä sen jälkeen kun edellisenä päivänä oli pidätetty 267 mielenosoittajaa kaupungintalon edustalle järjestetyn mielenosoituksen aikana. Mielenosoitus oli järjestetty samaksi ajaksi kuin kaupungintalolla esiintyi oikeudenkäynnissä 9 aikaisemmin pidätettyä vapausmatkustajaa aikaisemman mielenosoituksen yhteydessä.

Polvistuneet neekerit jatkoivat rukoilemistaan ja veisasivat virsiä. Mr King pidätettiin syytettynä oikeuden halveksumisesta.

Kouluja suljettu "flunssan" takia

Moose Jaw, Sask. — Kaksi lähiseudun koulua suljettiin torstaina influenssan levenemisen takia.

Alueen terveysvirkailija, tri Raymond Miller sanoi, että nämä koulut pidetään suljettuna muutamia päiviä siksi kun yli 50 prosenttia oppilaista on sairauden vuoksi pois koulusta.

Keskiviikkona aloitettiin Moose Jawssa vanhempien ihmisten rokotus "flunssaa" vastaan.

Pääministeri Diefenbaker asennoituu YKn puolelle Katangan kysymyksessä

Ottawa. — Pääministeri Diefenbaker ilmoitti torstaina, että Canada kannattaa YKn toimenpiteitä Katangassa "keinona YKn mandaatin siellä takaamiseksi."

Samalla pääministeri kieltäytyi ilmoittamasta mikä on Canadan kanta Britannian hallituksen asennoitumiseen nähden Macmillanin vaatiessa, että Katangassa on aikaansaatava tulen lopettaminen mahdollisimman pikaisesti, siis välirauha YKn ja Moise Tshomben joukkojen välillä.

"YKn toimenpiteiden päätarkoitus on taata YKn toimihenkilöiden vapaa liikkumismahdollisuus, mitä ilman YK ei voi toteuttaa mandaattiaan."

Diefenbaker sanoi: "YKn viimeisin toimenpide Katangassa on tulos provosoivien tekojen sarjasta ja siihen ryhdyttiin vasta sen jälkeen kun kaikki yritykset keskustella Katangan viranomaisten kanssa tilanteesta olivat epäonnistuneet."

Britannia kehoitti tällä viikolla YKssa vt. pääsihteeri U Thantia järjestämään tulen lopettaminen Katangassa sanoen, että siten voitaisiin aikaansaada rauhanomainen tilanne, jonka vallitessa voitaisiin suorittaa Kongon jälleen yhdistäminen.

(Britannian taholta esitettiin tämä ehdotus siitä huolimatta, että Katangan presidentti Moise Tshombe oli jo aikaisemmin ilmoittanut, että hän tulee johtamaan sotaa maakunnan jälleen Kongoon liittämistä tavoittelevia voimia vastaan ja että hän on valmis vaikka tuhoamaan koko Elisabethvillen kaupungin päämääränsä saavuttamiseksi.)

Washingtonissa ilmoitettiin Yhdysvaltain hallituksen taholta, että Yhdysvallat vastustaa hetikohtaista tulien lopettamissopimusta siksi kunnes YKn joukot ovat kyenneet vakauttamaan tilanteen, joka Yhdysvaltain mielestä on ainoa keino, jonka kautta voidaan saavuttaa todellinen rauha maassa.

YKn JOUKOT VALMISTAUTUVAT RATKAISEVAAN HYÖKKÄYKSEEN

Elisabethville. — Katangalaiset joukot valmistautuvat torstaina vastaanottamaan odotettua YKn joukkojen hyökkäystä.

Katangan presidentti Moise Tshombe ilmoitti joukkojensa valmistautumisesta ja lähetti "lopullisen vetoomuksensa vapaalle maailmalle" ja sanoi, että YKn joukot valmistautuvat laajakantoiseen hyökkäykseen. Hän vannoi, että hänen joukkonsa ovat valmiita kuolemaan "vapautemme puolustamiseksi."

Eräs YKn puhemies sanoi Leopoldvillessa torstaina, että loppumaton virta YKn varusjoukkoja on siirtymässä Katangaan auttamaan lain ja järjestyksen palauttamisessa, häätääkseen katangalaiset santarmit ja aseistetut siviilit, jotka yrittävät säilyttää Katangan mineraalirikkaan maakunnan Kongosta eristäytyneisyyden.

Tshomben puhe oli jokseenkin samanlainen kuin se, jonka hän piti juuri ennenkuin taistelut alkoivat. Tällä kertaa hän sanoi:

"Sotarumpujen on pauhattava tänä iltana kutsuen taistelijoitamme taisteluun. Kaikkialla metsissä soturien on vastattava tähän kutsuun. Sitten myrkkynuolet satavat heidän vihollisiensa päälle, jokainen yk-lainen tulee olemaan ruumis. Se tulee olemaan totaalisotaa.

"Jos tarpeellista, muutamme Elisabethvillen raunioiksi. Ei siksi, että olisimme menettäneet poltetun alueen, olisimme hävinneet sodan. Taistelu tulee jatkumaan kaupungeissamme ja metsissä."

Liittoparlamentin alahuone kokoontuu tammikuun 18

Ottawa. — Viides, ja mahdollisesti viimeinen, Canadan 24n parlamentin istuntokausi alkaa torstaina tammikuun 18 päivänä.

Pääministeri Diefenbaker teki tästä ilmoituksen eilen (torstaina) saapuessaan kolean sään vallitessa Upland'in lentokentälle matkalaan kotikaupunkiinsa, Prince Albertiin Saskatchewanissa.

Pääministeri ei antanut minkäänlaisia vihjeitä siitä mikä tulisi olemaan hallituksen lainlaadinnallinen ohjelma, mutta yleisesti oletetaan, että liittovaalit voitanee pitää mahdollisesti niinkin aikaisin kuin ensi maaliskuussa, joka seikka voisi olla vakuttamassa hallituksen piirustuksiin.

Joiltakin tahoilta on ennustettu että hallitus tulee ehdottamaan (tai lupaamaan) työläisen mukana kulkevia eläketakeita (tarkoittaen, että työläisellä olisi oikeus eläkkeensä siihen osaan, jonka hän on ansainnut, huolimatta siitä vaikka hän siirtyisi toiseen työmaahan ja toisen työnantajan palvelukseen) sekä lisää sosiaalisturvaa sellaisissa muodoissa kuin perhelisänä ja eläkkeinä.

Diefenbaker johti torstaina hallituksen kokousta puolueensa (konservatiivien) johtoon pääsemisensä viidentenä vuosipäivänä. Hänen puolueensa saavutti niukan voiton v. 1957 liittovaaleissa ja vähän myöhemmin maaliskuun 31 päivänä 1958 erittäin suurella menestyksellä.

Nykyään 265-jäsenisessä parlamentin alahuoneessa on edustajapaikoista konservatiivien hallussa 203, liberaalien 50, CCFn ja Uuden Demokraattisen puolueen 8 ja 3 paikkaa on tyhjänä.

NL kehittänyt puhtaimpia ydinpommeja?

Washington. — Yhdysvaltain atomienergiakomissio on ilmoittanut, että Neuvostoliitto on saavuttanut huomattavaa edistymistä "puhtaiden" mutta silti yhä voimakkaampien ydinpommien kehittämisessä.

Neuvostoliiton viime syyskuussa ja lokakuussa suorittamien ydinpommikokeiden jälkeen suoritetuissa tutkimuksissa on havaittu, että ilmassa on ehkä vain puolet siitä radioaktiivisuudesta, jonka odotettiin laskeutuvan maahan seuraavana keväänä ja tulevina vuosina.

Tutkimukset ovat osoittaneet myös, että neuvostoliittolaiset tiedemiehet ovat kyenneet kehittämään paljon voimakkaampia ydinpommeja ja samalla vähentämään niiden painoa.

Tämä saavutus merkitsee sitä, että Neuvostoliiton sotilaallinen mahti on paljon joustavampi ja lisää sen ansiosta sen maan asevoimien tehokkuutta.

Atomienergiakomission laskujen mukaan Neuvostoliitto räjäytti mainitun kahden kuukauden kuluessa yhteisesti noin 120,000,000 (120 megatonnia) trotyylitonnin tuhovoimaa vastaavat ydinpommit.

Edistymistä alalla oli tapahtunut siinä, että neuvostoliittolaiset tarvitsivat tämän saavuttamiseksi vain noin 25 megatonnin tuhovoiman tuottavaisesti halkaisukelpoista ainesta näiden pommien laukaisemiseksi. Tämä on suuri vähennys yhdysvaltalaisten aikaisemmasta käsityksestä, että neuvostoliittolaiset tarvitsivat noin 60 megatonnin voiman laukaistakseen 120 megatonnin arvoisesti ydinpommeja.

Juuri tämä halkaisukelpoinen aine on se, joka kehittää radioaktiivisuutta, josta arvioidaan huomattavan osan olevan vielä liitelemässä stratosfäärissä.

Polymerin yhtiön työläisille voitto

Sarnia. — Valtion omistaman Polymer-yhtiön työläiset ovat hyväksyneet neuvottelukomiteansa heille esittämän työehtosopimusehdotuksen, jossa myönnetään heille 19 sentin keskimääräinen tuntipalkkojen korotus seuraavan kolmen vuoden kuluessa, ilmoitettiin täällä torstaina.

Oil. Chemical and Atomic Workers-union virkailijat sanoivat, että 1,100 äänestysoikeutetusta 1.600 työläisestä äänesti. Yhtiön tehdasjaostolla työläiset äänestivät 94.3-prosenttisesti työehtosopimuksen hyväksymisen puolesta ja laboratoriojaostolla 98.9-prosenttisesti.

Yhtiön työläiset saivat vanhan sopimuksen mukaan $1.88:stä $2.85:iin tunnilta. Se sopimus kului umpeen viime heinäkuussa ja uuden sopimuksen mukaan annetaan työläisille $30 hyvitys taannehtivan palkan asemesta ja viidestä yhdeksään senttiin vaihtelevat tuntipalkankorotukset viipymättä.

Coloradon juna iski koulubussiin, 20 henkeä kuoli

Greeley, Colo. — Eräs matkustajuna törmäsi torstaina koululaisten bussiautoon ja ainakin 20 henkilöä kuoli tässä tapaturmassa.

Ainakin 14 muuta henkilöä, toiset heistä hengenvaarallisesti loukkaantuneita, vietiin onnettomuuspaikalta Greeleyn sairaalaan.

Poliisiviranomaiset tiedoittavat bussin ajurin selvinneen tapaturmasta vakavammin loukkaantumatta ja hänelle annettiin suojapaikka kauntin vankilassa.

Onnettomuuteen osallistunut juna, Union Pacific Railroad matkustajajuna, oli menossa lännelle päin.

Tuomari McRuer kumosi tuomari Elmoren lakko-vastaisen päätöksen

Sanoi Royal York-hotellin työläisillä olleen täydet oikeudet lakkoutua lain puitteissa

Toronto. — Tuomari J. C. McRuer antoi tällä viikolla päätöksensä, jossa sanottiin, että Royal Yorkin hotellin johto oli menetellyt väärin erottaessaan lakossa olevia työläisiään. Hän määräsi, että Hotel and Club Employees-uniolla, jonka jäsenet ovat olleet lakossa parempien työehtojen puolesta sitten viime huhtikuun 24 päivän on oikeus esittää vetoomuksensa tuomari Thomas Elmoren joitakin aikoja sitten antaman työläisvastaisen päätöksen johdosta.

Tuomari Elmore oli päättänyt, että hotellin omistaja Canadian Pacific-rautatieyhtiö ei ollut syyllistynyt Ontarion työsuhdelain rikkomisessa silloin kun se hotellityöläisten union väitteen mukaisesti oli uhannut työläisiään työstä erottamisella jos he eivät palaa töihinsä yhtiön ehdoin ja kieltäytynyt pitämästä edelleen palveluksessaan joitakin työläisiä siitä syystä, että he olivat käyttäneet oikeuksiaan Ontarion työsuhdelain puitteissa — siis oikeutta lakkoutua.

Tuomari McRuer kumosi poliisituomari Elmoren päätöksen ja palautti union esittämät syytökset hänelle jotta niistä päätettäisiin paremmin lain mukaisesti, siten kuin ylioikeuden tuomari McRuer käsittää lain.

Tuomari McRuerin päätös ei kuitenkaan merkitse mitään hetikohtaista hyötyä lakkolaisille, sillä rautatieyhtiö on jo antanut lainopilliselle neuvonantajalleen ohjeet anoa oikeutta vedota tuomari McRuerin päätöksestä Ontarion vetoomusoikeuteen.

W. R. Jackett, joka esiintyi tuomari McRuerin edessä yhtiön puolesta, vihjasi jo aikaisemmin, että yhtiö on valmis oikeudenkäyntiin asiassa vaikka Canadan korkeimpaan oikeuteen asti, jos tarpeellista.

Ylioikeuden tuomari McRuer oli sitä mieltä, että tuomari Elmore oli erehtynyt ollessaan sitä mieltä, että työläisten on erottava työstään ennenkuin he voivat osallistua lak-

(Jatkuu sivulla 7.män)

Union Minieren laitoksien räjäyttämistä suunniteltu

United Nations. — Eräs Yhdistyneiden Kansakuntien sotilasasiaintuntija sanoi tällä viikolla, että ranskalaiset palkkasoturit Kongossa olivat laatineet suunnitelman suuren Union Miniere-yhtiön kaivoskompleksin räjäyttämiseksi Katangassa jos YKn joukot yhtyvät Kongon keskushallituksen joukkoihin hyökkäyksessä Katangan joukkoja vastaan Katangan Kongoon uudelleen liittämiseksi.

Suunnitelma paljastettiin YKn vt. pääsihteeri U. Thantin sotilasasiainneuvonantaja prikaatikenraali I. J. Rikhyen sanomalehtimiehille järjestämässä lehdistökonferenssissa.

Hän sanoi, että suunnitelma Union Minieren laitoksien räjäyttämisestä laadittiin alunperin 12 ranskalaisen palkkasoturin toimesta, joilla on kokemusta Algeriasta lähtien sellaisissa asioissa.

Kaksi heistä on edelleenkin Katangassa, sanoi hän, ilmoittaen heidän nimikseen majuri Bousque ja majuri Faulque.

USAn univormupukuiset lentäjät sekaantuvat asiaan Etelä-Vietnamissa

Saigon. — Arvovaltaisista lähteistä saatujen tietojen mukaan Yhdysvaltalain aseväen univormuihin puetut yhdysvaltalaiset tulevat ohjaamaan helikoptereita taistelussa Etelä-Vietnamin sissejä vastaan.

Samasta lähteestä ilmoitettiin, että Yhdysvaltain lentokoneiden emälaiva Gorella, joka saapui Saigoniin tällä viikolla, tuotiin m.m. 36 yhdysvaltalaista helkopteria, joita tulevat ohjaamaan Yhdysvaltain asevoimien jäsenet.

Tiedoista päättäen tarkoituksena on pitää 16 helikopteria täällä suorittamaan tiedustelulentoja ja kuljettamaan varusteita Mekongin suistomaa-alueelle. Muut jaetaan ehkä kahteen ryhmään vietäväksi Keski-Vietnamiin, m. m. vuoristoalueelle Laosin ja Kambodshan välillä.

Kodittomilla intiaaneilla kolkko tulevaisuus edessä

Nass-joella lokakuussa tapahtunut tulva saattoi lukuisia intiaaneja kodittomaksi ja vähensi muutenkin toimeentulomahdollisuuksia

Victoria. — Nass-joen alueella vierailleet matkailijat tietävät kertoa, että ne yli 100 intiaania, jotka jäivät kodittomaksi tuhoisassa tulvassa noin kaksi kuukautta sitten, kärsivät kovia koettelemuksia epänormaalisen kylmän ja lumisen talven takia.

Intiaanit tässä British Columbian luoteisnurkassa lähellä Alaskan rajaa, eivät ole koskaan aikaisemmin kokeneet sellaista hävitystä joen rannoilla sijaitsevissa kylissään kuin viime syksynä ja suunnittelevat asumuksiensa siirtämistä muualle.

Intiaaniasiain viranomaiset ovat todenneet heidän asuvan nykyään teltoissa alueilla, joissa lämpötila on laskenut alapuolelle nollan ja maassa on 5 jalkaa lunta. Kuten tulvienkin suhteen, intiaanit eivät muista koskaan aikaisemmin kokeneen samanlaisia olosuhteita.

Intiaanien oma järjestö, Native Brotherhood of British Columbia, on lahjoittanut $1.500 vaatetuksen ja ruoan hankkimiseksi näille luonnonoikuista kärsineille ihmisille. United Fishermen and Allied Workers-unio, jonka jäseniä useat näistä intiaaneista ovat, on tarjonnut $1,700.

Viranomaiset sanovat, että he eivät odota, että intiaaneille voitaisiin järjestää uudet asutusalueet ennen ensi kevättä. Siirtolaisuusministeri Ellen Fairclough'lle on esitetty anomuksia, jotta hän auttaisi heitä uusien asutusalueiden järjestämisessä.

Noin 300 henkilöä oli pakoitettu etsimään korkeampaa maastoa kun vedet veivät mennessään 17 kotia silloin kun Nass-joki tulvi viime lokakuussa. Lisäksi Aiyanshissa jäi 50 rakennusta varsin heikoille perustuksille ja vesi tulvitti 60 Greenvillessa.

Tulva aiheutui siitä, että jää oli tukkinut erään yläjuoksulla olevan järven laskunielun. Kun vedenpaine kasvoi kyllin suureksi jääsulku murtui päästäen valloilleen patoutuneen veden.

Kalastusviranomaiset sanovat lisäksi, että intiaanien toimeentulo Nass-joella voi olla erittäin heikkoa useiden tulevien vuosien ajan, sillä tulva on varmaankin vienyt useissa paikoissa joen pohjassa olleen kalankudun, tehden tulevat kalastusmahdollisuudet joella erittäin vähäisiksi. Kalastus on intiaanien pääelinkeino.

Canadassa tullaan ehkä saamaan uutta Sabinin poliorokotetta

Ottawa. — Täällä ennustetaan, että ennenkuin uusi poliosesonki saapuu Canadassa tulee olemaan tarjolla uutta poliorokotetta, joka on osoittautunut erittäin tehokkaaksi esimerkiksi Neuvostoliitossa.

Terveysministeriön viranomaiset sanoivat tällä viikolla että he odottavat, jotta muutaman seuraavan kuukauden kuluttua tullaan sallimaan uuden Sabin-rokotteen, jota nautitaan suun kautta, myyminen myös Canadassa. Uuta rokotetta ei voida käyttää ihmisten rokottamisessa ennenkuin siihen on saatu liittohallitukselta lupa.

Viranomaiset ilmoittavat, että he ovat erittäin tyytyväisiä uudella rokotteella saavutettuihin tuloksiin. Sitä on kokeiltu 25,000 henkilön rokottamisella Saskatchewanissa, Manitobassa, Quebecissa ja Nova Scotiassa.

Uusi rokote on ns. elävän viruksen rokote, joka sellaisenaan poikkeaa käytännössä olleesta Salk-rokotteesta, jota sanotaan kuolleen viruksen rokotteeksi. Terveysviranomaiset ovat varmoja, että tällä uudella rokotteella, joka on alunperin keksitty Yhdysvalloissa tri Sabinin ansiosta ja kehitetty sitten myöhemmin Neuvostoliitossa, voidaan paljon suuremmassa määrässä vähentää poliotapauksia kuin nykyistä ihon läpi ruiskutettavaa Salk-rokotetta käytettäessä.

Terveysviranomaiset antavat kuitenkin osittaisen tunnustuksen Salk-rokotteelle sanoessaan, että nyt jos saataisiin canadalaisten käytettäväksi Sabin-rokotetta, niin niiden yhteisen vaikutuksen ansiosta voitaisiin odottaa poliotaudin voittamista maassa.

Jos voitaisiin järjestää laajakantoinen kiinnostus immunisoinnista, niin voitaisiin odottaa, että muutamien vuosien kuluttua polio olisi erittäin harvinainen tauti Canadassa, sanovat terveysviranomaiset.

Tänä vuonna on tapahtunut vähemmän halvausta tuottavia poliotapauksia kuin koskaan aikaisemmin sitten v. 1949, jolloin terveysministeriö alkoi pitää tilastoja sellaisista poliotapauksista. Ilmoitettuja tapauksia tänä vuonna on 152 verrattuna 876:een viime vuonna ja 177:een v. 1957, jolloin saavutettiin aikaisempi minimiennätys.

Eniten halvaannusta tuottavia poliotapauksia tapahtui v. 1953, jolloin merkittiin niitä tapahtuneeksi peräti 3,691.

Kuolemantapauksia taudin johdosta on tähän mennessä tänä vuonna tapahtunut 9 verrattuna 75:een viime vuonna ja 481:een v. 1953.

Terveysviranomaiset arvioivat, että yli 70 prosenttia Canadan asukkaista on jo saanut Salk-rokotteen.

Terveysviranomaiset ovat päässeet siihen käsitykseen, että Sabin-rokotteen käyttämisellä voidaan saavuttaa pitempiaikainen immunisointi kuin Salk-rokotetta käytettäessä.

Näistä seikoista huolimatta Canadassa ehkä tullaan edelleenkin käyttämään jossain määrin Salk-rokotetta ja terveysviranomaiset ovat sitä mieltä, että uutta rokotetta tullaan ainakin toistaiseksi käyttämään vain apuna nyt käytännössä olevalle Salk-rokotteelle.

Sabin-rokotetta on saatavissa tippa- tai pillerimuodossa. Viranomaiset ovat sitä mieltä, että sen helppo nauttiminen tulee tekemään siitä erittäin suositun.

VIIME TIEDOT

Jerusalem. — Adolf Eichmannille langetettiin kuolemantuomio tänä aamun (perjantaina) 15 minuuttia kestäneessä yli kahdeksan kuukautta käydyn oikeudenkäynnin viimeisessä istunnossa. Hänen todettiin syyllistyneen rikoksiin juutalaisia ja koko ihmiskuntaa vastaan sekä sotarikoksiin.

Washington. — Presidentti Kennedy määräsi torstaina, että Yhdysvaltain on annettava enemmän apua Etelä-Vietnamin länsimieliselle hallitukselle.

Leopoldville. — Brittiläisten diplomaattien yritys saada aikaan tulen lopettaminen Katangassa on kohdannut vastustusta niin Yhdistyneiden Kansakuntien kuin Katangan hallituksenkin taholta. Britannian konsuli Elisabethvillessa oli esittänyt ehdotuksen Elisabethvillessa molempien puolien edustajille, jotka hylkäsivät sen ehdoitta.

Elisabethville. — Yhdistyneiden Kansakuntien joukot aloittivat uuden ilmahyökkäyksen Elisabethvillessa olevia Katangan joukkoja vastaan torstaina.

Panama. — Panama ilmoitti torstaina diplomaattisten suhteiden katkaisemisesta Panaman ja Kuuban välillä. Toimenpide seurasi Fidel Castron puhetta, jossa hän tuomitsi Panaman ja Colombian imperialist'en apureina.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
		3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

Britannian alennustila Katangassa

Jos tarkoitus ei olisi niin kurja — joidenkin rahamiesetujen sijoitusten puolustaminen Katangassa — mekin voisimme yhtyä niihin ihmisiin, jotka tuntevat vissinlaista säälia sen alennustilan johdosta, mihin Britannian hallitus on nyt Kongon tilanteen johdosta joutunut.

Kuten tiedetään, YKn Katangan voimien päällikkö, irlantilainen Conor O'Brien erosi toimestaan protestiksi siitä kun Britannia ja Ranska rohka'sivat Moise Tshombea taisteluun YKta vastaan. Voimatta kieltää tätä vakavaa syytöstä, Britannian hallitus yritti selvitä kiusallisesta asemastaan selittämällä, ettei sen tapana ole antaa vastauksia yksilöjen syytöksiin.

Mutta jos jollakin oli epäilyjä mr. O'Brienin syytösten paikkansapitävyydestä, niin ne haihtuivat tällä viikolla tuhkana tuuleen, sillä Britannian hallitus on nyt omilla teoillaan vahvistanut kaiken sen, mistä mr. O'Brien on sitä syyttänyt.

YK pyysi viime viikolla, että Britannia varaisi YKn ilmavoimien käytettäväksi Katangaan 24 tavallista pommia. Britannian hallitus lupasi varata ne. Pian sen jälkeen Britannia peruutti kuitenkin lupauksensa ja asetti ehdoksi sen, että niitä ei lähetetä ennen kuin saadaan YKlta lupaus, että näitä pommeja käytetään yksinomaan puolustustarkoituksiin. Tilanteen oikein ymmärtämiseksi on syytä palauttaa mieliin, että Intian ilmavoimilla, jotka antavat ilmatukea YKn voimille Katangassa, on brittiläistekoisia Canberra pommittajakoneita, joihin sopii vain brittiläistekoiset pommit.

Kieltäytyessään lähettämästä aiemmin lupaamiaan pommeja YKn ilmavoimille, Britannian hallitus asettui asiallisesti puhuen tukemaan Tshomben asevoimia YKta vastaan.

Tämä johti lopulta siihen tilanteeseen, että YKn vt. pääsihteeri U Thant ilmoitti diplomaattisen kaunopuheisesti Britannialle keskiviikkona, että siltä ei vaadita enempää lupaustensa täyttämistä näiden pommien lähettämisen tiimoilta!

Kukaan ei epäile sitä ,etteivätkö YKn asevoimat voi tehdä välien selvittelyä Tshomben kapinallisten kanssa sittenkin, vaikka Britannian hallitus kielsikin YKn ilmavoimilta tarvittavat aseet. Mutta sitä vaikeampi on Britannian hallituksen selittää asennoitumistaan maailman yleistä mielipidettä tyydyttävästi. Tässä yhteydessä palautuu vastustamattomasti mieleen Dag Hammarskjöldin kuolema ja sen yhteyteen välillisesti liittyvät seikat. Tshomben asekaartit hyökkäilivät silloinkin YKn edustajia vastaan. Katangan "itsenäisen" hallituksen käytettävissä oli muutamia suihkumoottorilla varustettuja taistelukoneita ja ne olivat erikoisuutensa vuoksi taivaan herroina. YKn voimien avuksi tilattiin myös suihkumoottorilla varustettuja taistelukoneita. Niitä piti saataman Etiopiasta. Mutta kun Britannia kielsi näiltä Etiopiasta tilatuilta lentokoneilta oikeuden tehdä välilaskun Ugandassa, ne eivät ehtineet Katangaan syyskuussa siksi ajaksi, että ne olisivat voineet vaikuttaa myönteisesti silloin käytyihin taisteluihin. Ja kuten muistetaan, juuri siinä tilanteessa, jolloin näiltä Etiopiasta tilatuilta koneilta kiellettiin välilaskuoikeus Ugandassa, menetti YKn pääsihteeri Dag Hammarskjöld vielä selvittämättömällä tavalla hengensä Kongossa.

Britannian hallitus on puolustellut kestämätöntä asennettaan Kongossa sillä verukkeella, että turvallisuusneuvoston päätös palkkasoturien karkoittamiseksi Katangasta on muka jo toteutettu, ja että siellä ei ole enää mitään vaaraa YKn joukoilla. Toisaalta Britannian hallituksen puhemies, Edward Heath meni alahuoneen istunnossa niin pitkälle, että hän selitti YKn virkailijain lausuntoja jotenkin samaan tapaan kuin paholainen selittää raamattua. Mr. Heathin kerrotaan väittäneen, jotta YKn Katangan voimien komentaja, kenraalimajuri Sean McKeown on sanonut, että presidentti Tshomben mahdolliset rauhantunnustelut tullaan hylkäämään. YKn tiedoitustoimisto kiirehti tämän vuoksi selittämään, että kenraalimajuri McKeown ei ole antanut lainkaan sellaista lausuntoa, vaan selittänyt, että mr. Tshombe on menettänyt kontrollin asevoimiinsa, että Katangan asevoimat ovat ulkomaalaisten palkkasoturien kontrollissa, ja että mr. Tshombe "ei voisi lopettaa taisteluja, vaikka hän niin haluaisikin" sillä muut miehet, ts. ulkomaalaiset palkkasoturit ovat "hänen" asevoimiensa kontrollissa.

* * *

Oman lukunsa anasaitsevat ne voimat, jotka ovat saaneet ajetuksi Britannian hallituksen näin kiusalliseen ja epäkiitolliseen asemaan Katangan kysymyksessä. Uutistiedot osoittavat, että Britannian hallitus on horjunut, muuttanut kantaansa ja tukenut taktillisesti Tshombea, oman maan imperialististen piirien painostuksen takia, siis niiden voimien vuoksi, joilla on pääomasijoituksia Katangan rikkaissa kaivosyhtiöissä. Hallituspuolueen, torypuolueen "Suez ryhmän" nimellä tunnettu äärioikeisto on painostanut hallitusta Tshomben linjoille.

Erikoisen aktiivista osaa tässä äärioikeiston painostuskampanjassa on ilmeisesti vienyt Keski-Afrikan Liiton pääministeri Sir Roy Welensky, joka julisti mahtipontisesti viikon vaihteessa, että hän "ei anna lupaa viedä YKn haluamia pommeja" maansa alueiden halki Katangaan. Tosiasia tietenkin on, että Sir Royn hallitus on Lontoon rahamiespiirien liivintaskuhallitus, eikä missään tapauksessa itsenäisen maan, itsenäisesti toimiva hallitus.

* * *

Lopuksi on syytä todeta, että Britannian hallitus on viimeksi yrittänyt miltei epätoivon vimmalla saada pelastetuksi Tshomben ja hänen kumppaniensa syntisen nahan täydelliseltä perikadolta esittämällä, että Katangan kanssa järjestettäisiin taas "välirauha" (?).

Tosiasia tietenkin on, ettei Tshomben hallitus ja hänen palkkasoturinsa kestä minkäänlaista poliittista tuulahdusta — sotilaallisesta myrskystä puhumattakaan — jos se ei saisi imperialististen piirien aktiivista tukea ja apua. Välirauhan järjestäminen pelastaisi Tshomben hallituksen sitä uhkaavalta täydelliseltä tuholta ja jättäisi hänen takanaan olevat belgialaiset ja muut imperialistit sekä ulkomaalaiset palkkasoturit jatkamaan vehkeilyään Kongon itsenäisyyttä ja YKtakin vastaan.

Me puolestamme liitymme niihin jotka toivovat, että Canadan hallitus antaisi jakamattoman tukensa YKn kaikille niille toimenpiteille, joiden tarkoituksena on Tshomben eroamisliikkeen lopettaminen, ulkomalaisten palkkasoturien karkoittaminen Katangasta sekä Kongon itsenäisyyden ja kansallisen eheyden toteuttaminen. Satu Tshomben "vallasta, mikä todellisuudessa tarkoittaa imperialismin vallan jatkamisesta Katangassa, saa jo vihdoinkin loppua.

Toronton rakennustyöläisten lakon merkityksestä

Kirj. WILLIAM KASHTAN

Viime keväänä käyty Toronton rakennustyöläisten lakko oli sellaista suuruusluokkaa, että se sai kansainvälisenkin ansaittua huomiota osakseen. Se lakko oli lehtemme lukijain ja yleensä Canadan työväenliikkeen kannalta hyvin merkityksellinen myös siksi, että siirtolaistyöläiset, nimenomaan hiljan Italiasta tulleet siirtolaiset, jotka oli peloiteltu maasta karkoittamisella ja muilla keinoilla, veivät johtavaa osaa siinä menestyksellisesti käydyssä taistelussa. Lyhyesti sanoen, Toronton rakennustyöläisten viimekeväinen lakko oli huomattava merkkitapaus Canadan ammattiyhdistysliikkeen historiassa. Julkaisemme oheisena Kansainvälisen Rakennus-, Rakennusaine- ja Puutyöväen Liiton lehdelle kirjoitetun torontolaisen työväenmiehen, William Kashtanin yhteenvedon mainitun lakon kulusta, merkityksestä ja tuloksista:

Yli 10.000:n rakennustyöläisen lakko, joka kesti 48 päivää, oli eräs taisteluhenkisimpiä niistä kamppailuista, joita viime vuosina on käyty maassamme. Tämä lakko oli tietyssä mielessä jatkoa viime syksynä asuntorakennusalalla käydylle 18-päiväiselle lakolle, joka pakotti rakennusurakoitsijat tekemään työläisille tärkeitä myönnytyksiä. Niiden joukossa sopimuksen tasavertaisesta palkkauksesta teollisuusrakennuskohteissa työskentelevien kanssa. Monissa tapauksissa se merkitsi työläisille heidän palkkojensa kaksinkertaistumista.

Lakon jälkeen kuitenkin monet työnantajat jättivät sopimuksen täyttämättä joko kieltäytymällä maksamasta tasavertaista palkkoja tai kieltäytymällä antamasta työläisille lomapalkkaa. Toiset vaativat työläisiltä hyvitystä työstä ehdoksi. Niinpä tapahtui, että vaikka työläisten näennäisesti oletettiin saavan tasavertaiset palkat, monet heistä olivat kuitenkin pakotetut palauttamaan osan palkasta takaisin ehtona työsuhteensa säilymiselle. Ammattiliitot ilmoittivat, että ne olivat saaneet yli sata valitusta, jotka koskivat työnantajien suorittamia sopimuksen loukkauksia.

Monet urakoitsijat saattoivat jättää sopimuksen täyttämättä siksi, että he käyttivät hyväkseen sitä seikkaa, että työläisten enemmistö oli äskettäin maahan saapuneita italialaisia siirtolaisia, jotka eivät aina olleet varmoja oikeuksistaan, eivät aina osanneet englantia ja pelkäsivät, että heidät voitaisiin karkoittaa maasta, jos he ryhtyisivät puolustamaan oikeuksiaan. Järjestäytymisen puute, joka asuntorakennusalalla vallitsi, teki paljon helpommaksi harjoittaa häikäilemätöntä eriarvoisuuspolitiikkaa ja yletöntä riistoa. Tähän on lisättävä se seikka, että monet työnantajat olivat itse suurten rakennusliikkeiden alaurakoitsijoita tai muita pikkutekijöitä, jotka rakensivat pienen ryhmän asuntoja ja sen jälkeen lopettivat. Usein ne tämän prosessin kestäessä vaihtoivat nimeä, niin että työläisten oli vaikea ryhtyä oikeudellisiin toimenpiteisiin heitä vastaan.

Kaikki nämä tekijät, alhaiset palkat, syrjintä, yliriisto ja sopimusten täyttämättä jättäminen yhtiöiden taholta synnyttivät edellytykset lakon toiselle vaiheelle, joka oli tänä vuonna.

Lakon toinen vaihe poikkesi ensimmäisestä siinä mielessä, että rakennusalan liitot, joista eräät aikaisemmin olivat olleet välinpitämättömiä italialaisten siirtolaisten vaikeuksien näheden, ja joko kieltäytyneet ottamasta heitä järjestöihinsä tai siten vaatineet niin korkeita liittymismaksuja, että ne ylittivät näiden työläisten kyvyn maksaa, tällä kertaa totesivat, että alhaiset palkat ja yliriisto uhkasivat rakennusalalla ennemmin tai myöhemmin vaikuttaa niiden omiinkin ehtoihin. Rakennusalan liittojen piti pian itse ryhtyä neuvotteluihin ja ne totesivat, että ennakkotapaus tahansa tämän alan jollakin lohkolla voisi hyvinkin vaikuttaa niiden tuloksiin. Lisäksi mahdollinen tyrehtyminen teollisten ja kaupallisten kohteiden rakentamisessa olisi saattanut pakottaa monet liitot keskittämään huomionsa asuntorakennustoimintaan, missä palkat ja työehdot ovat alhaiset.

Erilaisuus johtui myös siitä, että viime vuoden lakon aikana saatu kokemus pakotti italialaiset siirtolaiset havaitsemaan järjestäytymisen ja solidaarisuuden tarpeen. Edistykselliset ammattiyhdistysihmiset olivat vuosikausia yrittäneet murtaa ahtaan, itsekkään ja rajoittuneen asenteen, joka vallitsee eri ammattialan liittojen keskuudessa.

Kaikki nämä tekijät loivat edellytykset sille, että tänä vuonna rakennusalan liitot ja neuvosto päättivät asettaa yhteisen komitean avustamaan järjestymättömien työläisten järjestämisessä ja kehittämään toimintaa tuen antamiseksi heille neuvotteluissa. Juuri tämä yhteinen komitea yhdessä niiden liittojen kanssa, joita asia välittömästi koski, pani heti alulle kampanjan tuhansien järjestymättömien työläisten järjestämiseksi.

Lakon toinen piirre oli sen taisteluhenkinen luonne ja uusien taistelumuotojen kehittäminen, joiden avulla pyrittiin saamaan rakennustyöt työmailla pysähtymään. Tämä tapahtui lakkolaisista kokoonpantujen liikkuvien ryhmien muodossa, jotka kulkivat työmaalta toiselle ja kehoittivat työläisiä jättämään työnsä. Tämä oli erittäin menestyksellinen keino ja sitä haittasi vain poliisien, paikallisen ja maakunnallisen, apunakäyttäminen, joka yritti pelottelulla ja pidätyksillä estää tällaisten menetelmien käyttämisen töiden täydellisen pysähtymisen aikaansaamisessa alalla ja työnantajien pakottamisessa vilpittömiin neuvotteluihin ja noudattamaan sopimuksiaan.

Lakon leviäminen, työläisten taisteluhenki ja uhrautuvaisuus, joista useimmat eivät saaneet minkäänlaista lakkoavustusta, alkoivat vaikuttaa merkittävästi työväenliikkeeseen.

Niillä rakennusteollisuuden aloilla, jotka ovat tekemisissä teollisen ja kaupallisen rakentamisen kanssa, kehittyi yhä kasvava vaatimus solidaarisuuslakon toimeenpanemisesta, jolla pakotettaisiin yhtiöt järjestykseen. Eräät järjestöt tosiasiassa toimeenpanivatkin solidaarisuuslakkoja, kuten esimerkiksi Toronton tunnelirakennustyömaan työläiset, jotka olivat lakossa 28 päivää. Lisäksi järjestettiin suuria kokouksia, joilla painostettiin hallitusta ja yhtiötitä. Eräs tällainen kokous, joka oli suurin mitä pitkään aikaan on ollut käsittäen 17.000 rakennus- ja muiden alojen työläistä, vaati toimintaan ryhtymistä ja solidaarisuutta. Valitettavasti oikeistolainen johto, jota hallitsi opportunismi, rajoittuneisuus, pelko ja arkuus, sai yliotteen ja taittoi selän kehittymässä olleelta myötätuntolakkoliikkeeltä. Tehtiin kompromissi, jolla kaikki rakennusalan liitot lupasivat tukea lakkoja rahallisesti luovuttamalla tarkoitukseen jäsentensä yhden päivän palkkaa vastaavan summan.

Ontarion Työväenliitto, joka samoin tunsi työläisten taholta tulevan paineen, oli pakotettu kehoittamaan kaikkia siihen kuuluvia järjestöjä ilmaisemaan lakkolaisille tukensa, vaikkakin se rajoitti kehoituksensa koskemaan vain rahallista tukea.

Huolimatta siitä, että oikeistolaiset halvaannuttivat solidaarisuusliikkeen, lakon laajuus ja sitä kohtaan tunnettu laaja myötätunto pakottivat Ontarion hallituksen ja nimenomaan pääministeri Frostin tekemään ehdotuksen valtion komission muodostamisesta, joka tutkisi alan tilaa, siinä vallitsevia työehtoja ja niin edespäin. Tämä merkitsi työläisille tärkeätä voittoa. Kuitenkaan he eivät olleet valmiit lopettamaan lakkoa tähän. He halusivat lujaa sopimusta urakoitsijoiden kanssa työehdoista sekä että työnantajat hyväksyisivät valtion komission toiminnan. Samoin he halusivat 100-prosenttista järjestäytymistä alalla. Niinollen lakko jatkui ja päättyi vihdoin vasta kun kuorma-autonkuljettajien liitto kehoitti jäseniään kieltäytymään käsittelemästä teolliseen ja kaupalliseen rakentamiseen tarkoitettuja rakennustarvikkeita. Tämä suuria urakoitsijoita vastaan kohdistunut lisäpaine lopulta pakotti yhtiöt ryhtymään neuvotteluihin tasa-arvoiella pohjalla.

Lakon ratkaisuehdoissa vahvistettiin palkkauksen tasavertaisuus muihin rakennusammatteihin verrattuna ja ne toivat työläisille myös muita tärkeitä myönnytyksiä.

Ammattiliittoon kuuluvat saivat palkankorotuksia, jotka vaihtelevat 20 sentistä 25 senttiin. Uudet tuntipalkat vaihtelevat 2 dollarista tunnissa, joka on sekatyöläisten palkka, muurarien 3.05 dollariin tunnilta. Se oli heille merkittävä voitto, eikä vähäisin merkitys ole sillä, että se kohotti heidän luokkatietoisuuttaan, järjestäytymisen merkityksen tajuamista ja kuinalaisuuttaan. Ja jos valtionkomitea, jonka hallitus on asettanut, ei tee hyödyllisiä esityksiä, se saattaa hyvin johtaa vielä kolmanteen vaiheeseen tässä taistelussa.

Samaan aikaan tämä kamppailu on kannustanut teollisen ja kaupallisen rakennustoiminnan piirissä työskentelevien rakennustyöläisten taisteluhalua.

Työnantajajärjestö Rakentajain Yhdistys ilmoitti viime vuonna, että se oli päättänyt olla suostumatta mihinkään palkankorotuksiin. Se iona muodosti puolen miljoonan dollarin lakonmurtamisrahaston tarkoituksena murskata lakot kaikkialla, missä rakennusalan työläiset ryhtyisivät lakkoon parantaakseen ehtojaan. Kamppailun vauhti ja työläisten voimakas taisteluhenki pakotti työnantajat kuitenkin perääntymään ja tekemään liitoille myönnytyksiä teollisuus- ja kauppa-alan rakennuskohteiden piirissä. Monien järjestöjen mielestä nämä myönnytykset ovat riittämättömiä. Niinpä tällä hetkellä rakenneterästyöläiset ja levymetallityöläiset ovat lakossa vaatien 35:n sentin korotusta tuntipalkkaan ja muita parannuksia.

Puheenaolleen kamppailun vaikutukset ulottuvat myös muihin kaupunkeihin, joissa italialaiset siirtolaistyöläiset muodostavat asuntorakennustöissä olevien enemmistön ja ovat samanlaisten syrjimisen ja palkkauksen epätasa-arvoisuuden kohteena ja niinollen vaativat ammatillista järjestäytymistä tämän tilanteen muuttamiseksi.

Yhteenvetona voidaan todeta, että lakon peruspäämääränä oli yliriiston ja syrjinnän poistaminen, tasavertaisuuden aikaansaaminen palkkauksessa, yhtiöiden pakottaminen toteuttamaan sopimuksensa ja hallituksen pakottaminen toteuttamaan yhtiöitä sitovaa lainsäädäntöä, joka estäisi niitä jatkamasta toimintaansa ellei hallituksen määräämiä normeja, mukaanlukien palkat, noudatettaisi.

Lakon tulokset olivat siis voitto työläisille. Kamppailu tulee kuitenkin jatkumaan, ensinnäkin sen varmistamiseksi, että valtionkomission esitykset olisivat työläisille hyödyllisiä; toiseksi ammatillisen järjestäytymisen lisäämiseksi ja lujittamiseksi (30 % alan työläisistä on liittojen ulkopuolella); kolmanneksi kysymyksessä ammattiliittodemokratian voimistamisesta rakennusalan liitoissa, joista monet ovat konservatiivisen johdon käsissä.

Tulokset ovat nähtävissä myös solidaarisuusten ja myötätuntolakkojen kehittymisessä ja kamppailun laajenemisessa asuntorakennusalalta teollisen ja liikealan rakennustoiminnan piiriin samoinkuin siinä, että se antoi kiihoketta järjestymättömien työläisten järjestämiselle ammattiliittoihin myös muissa osissa maata.

Huomattava merkitys on myös sillä, että sankarillisella taistelullaan italialaiset työläiset ovat auttaneet murtamaan ahtaat ja rajoituneet ammattikunta-asenteet ja ennakkoluulot sekä luomaan olosuhteet jäsenten täysin yhtäläisten oikeuksien aikaansaamiselle ammatillisissa järjestöissä, mitä aikaisemmin ei ollut olemassa.

Kysymys on kuitenkin jatkuvasta kamppailusta, joka niveltyy heidän keskeytymättömään taisteluunsa kapitalistista riistoa vastaan.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Elisa Salonen, Edmonton, Alta, täyttää lauantaina, joulukuun 16 pnä 81 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Hieman "myötätuntoa" Tshombea kohtaan?

Lontoo. — YK:n entinen päällikkö Katangassa, Kongon maakunnassa, Conor Cruise O'Brien, joka erosi toimestaan protestiksi siitä kun Britannia ja Ranska ovat antaneet Tshombelle alakäden apua ja tukea, kuten hän on selittänyt, sanoi nyt täkäläisen Tv haastattelun yhteydessä maanantai-iltana, että hän on 'hieman myötätuntoinen presidentti Moise Tshombea kohtaan".

O'Brien sanoi, että Rhodesian liittotasavallan (asiallisesti Britannian komennossa oleva siirtomaa — V) pääministeri sir Roy Welensky, ja "ainakin Britannian hallituksen sikäläinen edustaja rohkaisi Tshombea vastustamaan YK:ta, mikä ohjelma on saattanut hänet (Tshomben) nykytilanteeseen — mikä on kurja tilanne."

O'Brien sanoi, että sen jälkeen kun Welensky oli luvannut hänelle tukensa, Tshomben luona vieraili Elisabethvillessa oleva Britannian konsuli.

'Se pani liikkeelle tapahtumien iunan, mikä johti taisteluihin syyskuussa, ja mikä on edelleen menossa."

Tervehdys MALn kongressilta

Moskova. — Tanganjikan, Afrikan maanosan 29. itsenäisen valtion olemassaolon ensimmäisen päivän kunniaksi lähetti MALn V kongressi tervehdyksen Tanganjikan Työn liitolle. Tervehdyksessä onnitellaan tanganjikalaisia siirtomaajärjestelmän päättymisen johdosta ja toivotetaan maalle menestystä paremman elämän rakentamisessa. Samalla kongressi toivottaa menestystä kaikille kansoille taistelussa siirtomaaherruutta vastaan.

Konetulkki kääntää nyt lauseparsiakin

Näihin saakka konetulkit ovat voineet kääntää tekstiä vain vieraalta kieleltä "äidinkielelleen", mikä onkin paljon helpompaa kuin päinvastainen menettely. Mutta nyt on ryhmä ranskalaisia konstruktoreita valmistanut "Aksetron"-nimisen kieleltä toiselle kääntökoneen, joka rakentuu aivan toiselle perustalle.

Kone kääntää ranskalaista teknillistä tekstiä suurimmalle osalle maailman kieliä, mm. venäjäksi ja kiinaksi. Tosin koneen käännettäväksi tarkoitetut tekstit ovat erikoisaloilta: erilaisia teknillisiä alkuperäisasiakirjoja, mainosmateriaalia ja kaupan ym. kirjeitä.

Käännöskone säilyttää muistissaan sanojen lisäksi myös kokonaisia lauseparsia, mikä onkin sen yksi erikoisuus. Sen muistissa on 2,000 tyypillistä lausepartta. Mutta niinpä se selviääkin omin avuin suurimmasta osasta teollisuuslaitosten ja kauppaliikkeiden käännettävästä tekstistä ja vain harvoin se joutuu pyytämään ihmisen apua jonkun poikkeuksellisen valkean pulman sattuessa.

Colombia katkaisee suhteet Kuubaan

Bogota. — Colombia katkaisee diplomaattiset suhteensa Kuubaan. ilmoitti presidentti Albertino Lleras Carmago radiossa lauantai-iltana. Hän perusteli toimenpidettä sillä, että Kuuban pääministeri Fidel Castro oli perjantaina pitämässään puheessa "häväissyt Colombian hallitusta".

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Joulupukki kertoo

Jo monta viikkoa ennen joulua ilmestyvät joulupukit tavarataloihin ja kauppakeskuksiin. Alkuaikoina tätä jokapaikan joulupukkivillitystä lapset ihmettelivät ja kyselivät miksi on näin monta joulupukkia ja mikä niistä on se oikea? Vanhemmat selittivät, että nämä ennen joulua tulevat pukit ovat ison pukin apulaisia ja he vievät tälle tiedon lasten toiveista ja ovatko lapset olleet kilttejä. Ja, että se joulupukki on oikea joka tulee jouluaattona, niinkuin tapa Suomessa oli.

Viime vuonna, juuri ennen joulua oli sanomalehdessä ammattijoulupukin kertomus omista kokemuksistaan ja näin se kuului:

Hän oli 16-vuotias ollessaan ensi kerran joulupukkina suuressa kauppakeskuksessa. Hän kuvaili silloista tunnettaan niin lämpimän iloiseksi — suunnilleen samanlaiseksi kuin mitä hän sanoi tunteneensa silloin kun hänellä oli pitkät housut ensi kerran. Sehän on hyvin tärkeä tapaus jokaisen pojan elämässä päästessään pois lasten kirjoista. Tämän seitsemän vuoden aikana, minkä hän on ollut joulupukkina, ei hänellä ole ollut enää kertaakaan sellaista tunnetta ja nyt hän oli jo niin kyllästynyt, että päätti lopettaa koko joulupukkina olemisen.

Alkuvuosina ei lapsille jaettu mitään ilmaiseksi. He tulivat kertomaan pukille lahjatoiveensa ja sattuipa silloin niinkin, että joku lapsista esitti lahja-anomuksen jonkun vähempiosaisen puolesta. Muutenkin lahjat olivat silloin paljon vaatimattomampia kuin nykyään ja lapset tyytyväisempiä ja iloisia. Hän muisti aivan kauhistuneensa sellaista ehdotusta, että rahalla ja joulupukilla olisi lasten kanssa mitään yhteyttä. Kun liikemiehet järjestivät liikekeskuksessa kulkevan junan niin hän vaati ettei ajosta saanut ottaa maksua. Niin sitten tapahtuikin, että lapset ajelivat ympäri liikekeskusta laulellen joululauluja ja kaikilla oli hyvä mieli.

Katkerana hän kertoi edelleen, ettei kertaakaan ennen seitsemän vuoden joulupukkina oloaikanaan ole nähnyt ja kokenut sellaista mitä viimeksi. Hänen oli määrä viiden tunnin aikana jakaa lapsille makeisia ja ilmapalloja. Heti ilmestyttyään näköpiiriin hänet piiritti noin kolme sataa ihmistä, suurin osa aikuisia. Häntä potkittiin ja tuupittiin ja jokainen yritti päästä käsiksi makeisiin. Kukaan ei välittänyt joulupukista vaan niistä tavaroista joita sai ilmaiseksi. Aikuiset olivat pahempia ja he olivat kuin villielämiä ja otti yli puoli tuntia avuksi rientäneiltä saada jonkinlaista järjestystä aikaan. Eivät yksin lapset vaan aikuisetkin ottivat makeiset toistensa käsistä. Eräskin nainen oli saanut jo kolme kertaa jaettavan annoksen haluten lisää. Kun joulupukki sanoi, että on ensin varmistuttava, että kaikki lapset saavat osansa niin nainen potkaisi häntä jalkaan. Toinen nainen tuli kuusi eri kertaa hakemaan makeisia sanoen autossa olevan kaksi lasta joille hän niitä vie koska ovat sairaita eivätkä voi itse tulla. Hänelle sanottiin etteivät niin sairaat lapset saa syödä makeisia.

Kaikkein pienimmätkin lapset pyörivät hänen ympärillään kun pedot huudellen. 'Ei ole joulupukkia Sinä olet paksuliini", yrittäen vetää häntä parrasta ja sitä olivat ennen tehneet vain noin kuusitoistavuotiaat. Hän sanoi saaneensa kaikesta niin tarpeekseen, että lopetti joulupukkina olemisen jo joitakin tunteja aikaisemmin kuin mitä olisi pitänyt. Ei hän sanonut olevansa vihainen vaan alakuloinen kaikesta kokemastaan.

Tällä joulupukilla on itsellään lämpimät muistot joulusta vaikka hän onkin orpokodissa kasvanut ja ehkä juuri siksi. He saivat kutsuja useaan joulujuhlaan ja yhden lahjan he kukin saivat toivoa ja sen he aina saivat. Kerran hän muistaa pyytäneensä vain kirjoituspaperia ja toisen kerran puvun itselleen, saaden ne molemmat ja niistä alkanaan iloiten. Heille opetettiin, että joulupukki on henkilö, joka joulun muistoksi antaa lahjoja kun oli kerran mies joka lahjoja itse teki ja jakoi ne köyhille lapsille.

Nykyaan vanhemmat sanovat lapsillen, ettei joulupukkia olekaan. Lapsilla on pitkät toivomuslistat kuin tavaratalojen mainosluettelot ja he suuttuvat jolleivät saa mitä ovat halunneet. Aluksi luulin, että olin menettänyt halun näytellä joulupukkia mutta nyt olen huomannut, ettei vika ole minussa vaan nykyaikaisessa lasten kasvatuksessa, jossa "minä itse" on liian keskeinen olento eikä ketään toista tarvitse ottaa huomioon. En halua enää leikkiä joulupukkia sillä se on menettänyt arvonsa kaupallisille markkinoille. Näin kertoi tämä joulupukki viime jouluna enkä tiedä onko hän tänä jouluna muuttanut mielensä.

Tulipa meille kullekin joulupukkia lahjoineen tai ei, niin se on ainakin odotettavissa, että työtätekevätkin saavat viettää muutaman värikylläisen vapaapäivän ja meistä itsestämme riippuu kuinka juhlavaksi sen teemme aineellisesti tai henkisesti.

Toivomme tälläkin palstalla sen lukijoille Rauhallista loma-aikaa ja Hauskaa Joulua.

SITÄ JA TÄTÄ

TULI AUTETUKSI

Mies tuli lääkäriin ja kertoi epämiellyttävästä unesta, jonka hän näki joka yö.

— Joka ikinen yö näen unta, että seison uima-altaan äärellä ja yhtäkkiä tulee joku ja työntää minut veteen. Pyristelen epätoivoisesti ylös ja herään hiestä märkänä. Mitä minun pitää tehdä?

—Opetelkaa uimaan, sanoi tohtori.

KUNNIAVELKA

Asiakas tulee hattukauppaan ja sanoo:

— Haluaisin ostaa hatun, mutta sen täytyy olla pehmeä. Hän sovittaa hattua toisensa jälkeen. — Ei, tämä on liian kova, sanoo hän.

Vihdoin hän löytää hatun, joka on sopiva. Myyjätär ottaa hatun kääriäkseen sen pakettiin, mutta mies sanoo:

— Kiitos ei tarvitse paketoida. Minä syön sen tässä.

TILATKAA VAPAUS!

PÄIVÄN PAKINA

Palkkasotureita ja muita ihmistappajia

New Yorkista eilen (torstaina) saapuneessa uutistiedossa kerrottiin, että YK oli edellisenä iltana julkaissut pitkän luettelon Katangassa olevista palkkasotureita, joiden sanotaan kontrolloivan Katangan asevoimia, jatkaakseen sotaa YKta vastaan. Heitä on 189.

Näiden palkkasotilaiden joukossa on tietenkin belgialaisia ja heidän lisäkseen tanskalaisia, ranskalaisia, kreikkalaisia, irlantilaisia, italialaisia, hollantilaisia, uus-seelantilaisia, portugalilaisia, eteläafrikkalaisia, brittiläisiä ja sveitsiläisiä, sekä yksi "maaton", joka on kuitenkin unkarilaista syntyperää.

Jotta mitään virheitä ei tehtäisi YK on lähettänyt tämän luettelon edellämainittujen maiden viranomaisten tarkastettavaksi, jotta saadaan etukäteen varma selvyys, mihin nämä palkkasoturit lähetetään Katangasta, jahka heidän tihutyönsä on saatu lopetetuksi.

Palkkasotilailla tarkoitetaan kuten tiedetään, jonkun vieraan vallan palveluksessa olevia sotilaita. Esimerkiksi germaaneja palveli alkoinaan Rooman sotajoukoissa.

Katangassa nämä palkkasoturit ovat perusolemukseltaan samanlaisia heppuja, mutta he eivät ole tavallisia "mosatramppareita", sillä Katangan asevoimien koko upseeristo muodostuu näistä ulkomaalaisista palkkasotureista.

Tosiasiassa näyttää siltä, että kaikki nämä palkkasoturit ovat tavalla tai toisella katangalaisten piiskureita jonkinlaisia SS-joukkoina jotka ajavat katangalaisia surman suuhun ja taisteluihin, mihin he itse eivät haluaisi mennä.

Elisabethvillestä viime keskiviikkona lähetetystä New York Timesin kirjeenvaihtajan, David Halberstamin uutistiedossa, missä ilmeisesti pienennellään hieman tavallisten palkkasoturien osuutta — annetaan Katangan tilanteesta sellainen kuva, että YK-vastaista sotaa ei käy Katangan väestö, vaan siellä olevat ulkomaalaiset palkkasoturit, ja heidän rinnallaan Katangaa riistäneet ja ryöstäneet valkoihoiset "siviilit".

"Heidät — valkoihoisten joukko-osastot — tunnetaan edelleen Les Affreux-, julmurit nimellä. He ovat kaikki valkoihoisia ja he muodostavat selkärangan kovalle YKn vastarinnalle. He ovat erilaisia aikaisemmista valkoihoisista palkkasotureista. Vain aniharvat heistä saavat maksun. (Kuten näkyy YK tietää palkattuja sotilaita olevan 189 —).

". . . Puhelin soi (oluttuvassa) ja nuori valkoihoinen sotilas vastaa. Vakoiluraportit osoittavat, että kaksi joukko-osastoa ruotsalaisia (YKn miehiä) on juuri tullut ulos panssariautoista ja ovat menossa tunelia kohti . . . —

(Pyydettyään ystäviltään anteeksi, valkoihoiset lähtevät sotimaan ja lupaavat tulla taistelun päätyttyä takaisin oluelle. — K.)

". . . Kolmen tunnin kuluttua he tulevat takaisin. Siellä oli paljon ammuntaa, mutta vähän taistelua.

" 'Ruotsalaiset ovat meidän afrikkalaistemme kaltaisia' valitteli eräs luutnantti. 'He tykkäävät ampua nurkan takaa. Siitä ei ole paljoakaan hauskuutta.' (Hauskuutta sodassa — K.)

". . . Ei ole epäilystäkään siitä, että valkoiset muodostavat Katangan vastarinnan ytimen. On vaikea sanoa tarkasti paljonko heitä on, mutta uskotaan, että heitä on 200.

"Se on kummallinen asejoukko — he ovat miehiä, jotka taistelevat afrikalaisen maan (Katangan) itsenäisyyden puolesta, mutta siitä huolimatta he eivät paljoakaan perusta afrikkalaisista. He taistelevat mieluimmin erillisenä ryhmänä ja valittavat jatkuvasti, että heidän suurimpana työnään on estää afrikkalaiset poistumasta taistelupaikalta.

Valkoihoiset eivät pidä hallussaan strategisia paikkoja vaan liikkuvat paikasta toiseen vastatakseen YK:n siirtoihin. Avainasemat, kuten tunneli, ovat koko päivän afrikkalaisten miehittämiä, mutta taistelujen alkaessa tulee paikalle valkoihoisia.

"Ilman meitä ei olisi mitään vastarintaa", sanoi yksi eurooppalainen . . ."

Mitä tähän lisätään, se on oikeastaan pahasta. Ilmeistä on kuitenkin, että Katangan vastarinta ei ole tavallisen väestön vastarintaa, vaan nimenomaan imperialistien palkkaamien palkkasoturien ja ja imperialistisen komennon jatkuvaisuudesta leipänsä hankkivien Katnagassa asuvien ja siellä syntyneidenkin valkoihoisten taistelua.

Tämä selittää sen, miksi palkkasotureita ei ole YK:n päätöksistä ja vetoomuksista huolimatta lähetetty pois — sillä ilman palkkasotureita, Katangan Tshombe ei olisi mitään.

Uutistiedoissa kerrotaan, että YK:n vt. pääsihteeri U Thant aikoo vihdoin viimeinkin tehdä lopun tästä kurjasta tilanteesta, ja että lopun teko ei ole suinkaan pitkäaikainen homma. Toivotaan niin.

— Känsäkoura.

OLKOON JOULUNNE ILOINEN JA UUSI VUOSI ONNELLINEN!

Hannu Rantakari voitti Suom. voim.-mestaruuden

Tampere. — Tampereella Finlaysonin voimistelu- ja urheiluseuran järjestäminä suoritettiin sunnuntaina voimistelun Suomen mestaruuskilpailut, jotka olivat avoimet kaikille suomalaisille voimistelijoille. Kuten viime vuonnakin vastaavassa kilpailussa olivat nytkin mukana vain TULn voimistelijat, jotka eivän näinä vuosina ole päässeet yhteistoiminnan puuttuessa puolustamaan Suomen Voimisteluliiton toimesta järjestetyissä mestaruuskilpailuissa aikaisempien vuosien Suomen mestaruuksiaan. A-sarjassa käytiin kamppailu voitosta odotusten mukaisesti puolustajan Martti Mansikan ja viime vuoden pronssimiehen, tänä vuonna TULn parhaaksi urhehilijaksi valitun Hannu Rantakarin kesken, viimemainitun voittaessa hienolla tuloksella 57,85. Kalevi Suoniemi, jolla on maan mestaruuksia enemmän kuin kellään muulla voimistelijalla, joutui seuraamaan tapahtumia katsomosta käsin hänelle vastikään suoritetun kyynärpääleikkauksen takia.

A-sarjassa oli järjestys: 1) Rantakari 57.85, 2) M. Mansikka 56.50, 3) Lääri 53.10, 4) Peltonen 52.65, 5) P. Mansikka 50.90.

B-sarjassa: 1 Lindell 47.15, 2) Laine 44.35, 3) Heinonen 42.75.

MESTARIN SANA

Rantakari oli näiden kilpailujen ehdoton ykkönen, eikä Mansikkakaan voinut häntä uhata, vaikka on myös parhaimmassa kunnossaan. Mansikalle tosin sattui hevosliikkeen alastulossa 2—3 kymmenesosan epäonni ja urhonhypyssä samansuuruinen, joka selvittää Rantakarin suuren voiton, totesi Kalevi Suoniemi kilpailun jälkeen. Pitkän voimistelu kauteni aikana en ole nähnyt niin uljasta kalahyppyä minkä Rantakari tekee. Se on todella kalahyppy, jossa ei tulla telineen yli polvet koukussa. Heti kosketuksen jälkeen suorana pysynyt vartalo nousee uljaaseen lentoon ja päättyy kuin naulan kantaan matolle. Hänen hypystään voi antaa jo 9.9. Nuoremmille sanoisin, että hyppyjä pitäisi harjoitella enemmän. Siitä saa yhtä paljon pisteitä kuin muiltakin telineiltä.

Nojapuilla teki Martti ja Hannu parhaat sarjansa mitä ovat tehneet. Hannu voltti alastulona suorin vartaloin on tehokas. Läärällä on erinomaiset voimistelijan lahjat, sen näki mm. nojapuilla, mutta hän ei harjoittele riittävästi.

— Haluan tässä yhteydessä sanoa, ettei TUL:ssa harjoiteta lahjakymmenysten antamista, sanoi Suoniemi. Se olisi voimistelijain pettämistä, joka kostautuu aina kun he joutuvat kansainvälisiin kilpailuihin. Näin tapahtui mm. SVLn voimistelijoille Rooman kisoissa. Kotimaassa heille annettiin 9,5—9,6 pistemääriä suorituksista, joista Roomassa saivat 9 ja siitä allekin. Ketä se hyödyttää! Tehkään kotimainen yleisö vain pettyneeksi ja joudutaan kilpailujen jälkeen kotimaassa lehdistön avulla monenmoisiin puolusteluihin.

Oma käsitykseni Suomen voimistelijain arvojärjestyksestä on se, että sen kärkeä hallitsevat Rantakari ja Mansikka. Valitettavasti eivät toisen liiton voimistelijat tulleet ottamaan mittaa heistä. Mutta ilman heitäkin olisi Tampereella ollut televisiokameroilla todella jotakin ensiluokkaista kuvattavaa.

— Itselläni on tarkoitus aloittaa voimistelu kevätkaudella ja tulen jälleen yrittämään tosissani. Kyynärpää on vielä hellä leikkauksesta, kun sieltä otettiin luunsiru pois, kertoi Suoniemi lopuksi.

RATTOISAA JOULUA
JA ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA
kaikille suomalaisille
asiakkailleen toivottaa
Charles Hutt's
Miesten Vaatetuskauppa
Cobalt Ontario

HAUSKAA JOULUA
JA ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA
toivotamme kaikille
ystävillemme!
Lempi ja Walter Myllymaa
Box 669, Cobalt, Ontario
(Huomioikaa joulukorttinamme)

HYVÄÄ JOULUA
JA ONNEA
VUODELLE 1962
toivottaa
CAM ENO'S BARBER SHOP
Cobalt Ontario

ILOISTA JOULUA
JA HYVÄÄ
UUTTA VUOTTA
toivottaa
CENTRAL CASH MARKET
Cobalt Ontario

HAUSKAA JOULUA
JA ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA
toivotamme kaikille ystäville,
sukulaisille ja toimittajille!
Parhain rauhanterveisin,
Ella ja Jalmar Luoma
Box 1206, Huntsville, Ont.

HAUSKAA JOULUA
JA ONNEA
UUDELLE VUODELLE
kaikille asiakkailleen
toivottaa
MODERN
Hardware Store
F. PURDY, omistaja
Cobalt Ontario

HAUSKAA JOULUA
JA ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA
toivotan kaikille
tuttavilleni!
F. G. Berg
Box 118, Haileybury, Ont.

RAUHALLISTA JOULUA
ja
HYVÄÄ UUTTA VUOTTA
kaikille Vapauden lukijoille ja ystäville toivottaa
CSJ:n COBALTIN OSASTO
COBALT, ONTARIO

ILOISTA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
TOIVOTAMME KAIKILLE!
K. M. BUFFAM and TULLOCH
Hautaantoimittajat ja ambulanssipalvelu
COBALT JA HAILEYBURY, ONTARIO

Tokion valmistelut saavat kiitosta

Dan Ferris, AAU:n pääsihteeri, joka nyt on eroamassa 54. toimintavuoden jälkeen tältä vastuulliselta paikaltaan ja siirtymässä "eläkkeelle", on tehnyt tutustumismatkan Tokioon vuoden 1964 olympiakisojen järjestelyihin tutustuen. Hän on kirjoittanut näkemistään AAU:n lehteen mm. seuraavaa:

"Japanilaiset ovat tunnettuja taitavasta järjestelykyvystään. Aasian kisat v. 1958 olivat kuin olympiakisojen kenraaliharjoituksena ja jos niissä tapahtuikin joitakin erehdyksiä, on nämä otettu huomioon eikä sellaisia enää satu".

Italia esitti vuonna 1960 eräitä uutuuksia Roomassa ja voidaan sanoa, että Tokio tulee puolestaan ylittämään vielä nämäkin Tokion olympiakylässä tulee olemaan urheilijoille 150 hengen päivähotelli, siellä on elokuvateatteri, valmennus- ym. opetus elokuvien esittämistä vaarten, harjoitushuoneisto kunnon kohentamista varten, 25 m radan sisältävä uimahalli ja 70 m pituinen sisäjuoksurata.

Juoksijoitten harjoitusrataa kiertää sähköjänis, johon on sijoitettu kovaääninen minkä kautta valmentaja voi antaa ohjeitaan radion välityksellä juoksijalle kesken juoksun.

Uimastadionin katsomoihin tulee mahtumaan 20,000 henkilöä ja sinne asetetaan myös maalikamerat. Tätä ei ole vielä virallisesti hyväksytty käytäntöönotettavaksi, mutta mikään ei sitä nyt estä hyväksymästä, kun se sinne on asennettu, toteaa Dan Ferris mm. kirjoituksessaan.

Chile nujersi Unkarin 5—1

Santiago. — Viime lauantaina täällä suoritetussa Chile—Unkarin jalkapallomaaottelussa voitti Chile maalein 5—1.

Karhu-Kissoilla on nyt kaksi voittoa ja kaksi häviötä

Praha. — Keskiviikkoiltana Bratislavassa suoritetussa jääkiekkoilun ystävyysottelussa voitti Tshekkoslovakia. P. Arthurin Bearcats 2—1. Tshekit saivat 2—0 johdon ensimmäisessä erässä. Portarthurilaisten maali tuli toisessa erässä.

Tähän mennessä ovat Karhu-kissat pelanneet Tshekkoslovakiassa 4 peliä ja tulos on 2—2.

Maailman 10 parasta korkeushyppääjää

Kaikkien aikojen 10 parasta korkeushyppääjää ja heidän tuloksensa ovat seuraavat:

225	Brumel Nl	1961
222	Thomas USA	1960
216	Stepanov Nl	1957
216	Schavlakadse Nl	1957
216	Bolschov Nl	1961
215	Dumas USA	1956
215	Sitkin Nl	1957
215	Petterson Ruotsi	1961
214	Kaskarov Nl	1957
213	Faust USA	1960

Ruotsi otti revanshin — NL hävisi 4—6

Moskova. — Ruotsin jääkiekkomaajoukkue sai roiman revanshin, kun se voitti N-liiton maalein 5—2. Ensimmäisen yhteenoton voitti N-liitto 2—1, joten Ruotsi voitti maaottelun tuloksella 6—4.

Asiaa selventää jonkinverran se, että toiseen koetukseen N-liitto asetti nuorennetun kokeiluluontoisen yhdistelmän.

Tshekit kärsivät häviön Tukholmassa

Tukholma. — Perjantai-iltana Tukholmassa pelatussa jääkiekkomaaottelussa selvisi Ruotsi voittajana 4—3.

Varustelumenot kohoavat yhä Länsi-Saksassa

Länsi-Saksan sotaministeriö on tehnyt liittopäivien hyväksyttäväksi esityksen, jonka mukaan sotilasmenoja korotetaan 36 prosentilla. Meneillä olevan budjettivuoden sotilasmäärärahat ovat budjetin mukaan 11,2 miljardia länsimarkkaa. Uuden esityksen mukaan sotilasmenot korotetaan 4,3 miljardilla länsimarkalla eli 15,5 miljardiin länsimarkkaan, mikä on Länsi-Saksassa ennätyssumma varustelumenoissa.

Länsi-Saksan sotaministeriö perustelee varustelumenojen korottamista Aalantin-liiton velvoituksilla.

TIMMINSIN KUULUMISIA

Timmins. — Oltiinhan sitä siellä South Porcupinen Suomalaisen Järjestön osaston 50-vuotisjuhlilla. Ohjelmaa oli monipuolista ja arvokasta. Hankila toi esiin lyhyessä mutta hyvin kuvatussa avauspuheessaan ne vaikeudet, jotka on ollut järjestön alkuaikoina lähteissä tälle 50-vuotistaipaleelle. Hän toi myös esille erään henkilön kertoman esimerkin Cobaltin osaston ensi askeleista.

Niihin aikoihin kun tuli Suomesta siirtolaisia tuli myös jostain syrjäseudun asutuksilta nuorukaisia, jotka eivät osanneet lukea, vaan kuitenkin innostus oli heillä suuri toimia toisten työläisten riveissä. Niinpä osaston kokouksissa keksittiin keino ja perustettiin opintokerho. Alettiin aakkosista ja joukossa oli jotka pystyivät antamaan korkeampiakin opintoja. Eikä kestänyt kauan kun kirjainten salaperäisyyden verho selviytyi ja pian sitten saivat näytöskappaleen roolitkin luettavakseen ja vieläpä heistä kehittyi pöytäkirjuria ja niin edes päin. Osastossa toimi monta muuta alaseuraa kuten ompelu-, näytelmä-, laulu-, voimistelu- ja urheiluseurat. Niinpä Suomalainen Järjestö on ollut alunperin kulttuurityön edistäjä ja ylläpitäjä jota se on tänäkin päivänä.

Näin naapurikylän miehenä en yleisesti arvostele ohjelmaa, vaan mainitsen pari esimerkillistä kohtaa. Taidetanssin esittivät Lainesiskokset. En ole sen alan tarkka tuntija joten mainitsen vain nuoremmasta, ehkä 4 vuoden ikäisestä. Se oli kovin herttainen esitys, vaikka täytyi kurkistaa kulissien väliin, jossa tietysti ohjaaja oli, miten sitä pitäisi taas tanssia ja liikkeitä tehdä. Mielestäni "misspalkinnon" olisi hänen pitänyt saada. Toinen esittäjä mrs. June White lauloi suomeksi Kulkurin valssin. Hän ei ole suomalainen eikä osaa suomea. Sanat lauloi kuitenkin selvästi ilman murretta ja lopputavutkin sointuivat kirkkaana. Nostan lakkiani hänen hyvälle suomenkilen harrastukselleen ja hyvälle lauluäänelle.

5 äsentä sai SJ. merkin. He olivat CSJ:n alkeisajan "taimareita". Yksi heistä kiitti huomaavaisuudesta toimitsijoita ja yleisöä ja muistutti kaikkia, että 50 vuoden perästä täällä kai sitten taas tavataan.

Nyt sitä täältä päästään Sudburyyn ettei tarvitse ensin mennä itään ja sitten länteen. Nyt ruvetaan pääseen ensin länteen ja sitten itään! Kun No. 101 valtatie tulee menemään Chapleauhin, sieltä etelään No. 17 maantielle, ja niin no, sieltähän sitte pääsee kaikkiin maailman ääriin.

* * *

Nyt sitten on täältä Timminsistä surusanoma. Paikkakunnalla kauan asunut Niilo Aho, ammatiltaan parturi, muutti kuolon rajan taakse, tämän kuun 11 päivänä, sydäntaudin murtamana. Hautausseremonia oli 14 päivänä Walkers hautaustoimistossa. Hän oli CSJ:n jäsen ja oli toiminut näytelmien ohjaajana Port Arthurissa ja täällä vuosikymmeniä. Toivon hänen vaimolleen Annille tarmoa kestääkseen suuressa surussaan.

* * *

Varokaa lapset, samoinkuin aikuiset heikkoja jäitä. Täällä hukkui Matakami jokeen 6 v. ikäinen poika kun lapset menivät vanhempiensä kielloista huolimatta heikolle jäälle. Jää petti ja virta vei pojan mukanaan. Sammakkomiehet yrittivät etsiä ruumista vaan kylmän jäisen veden takia eivät voineet olla jään alla muuta kuin hetkisen. Ruumis löytyi seuraavana päivänä. — O. L.

Noitavaino rehoittaa USAssa:

Maan kommunistinen puolue oikeuden edessä; Hall osoitti syytteen vääräksi

New York. — Yhdysvaltojen kommunistinen puolue kiisti syyllistyneensä surullisenkuuluisan McCarrenin lain rikkomiseen kieltäytyessään rekisteröitymästä tämän lain mukaisesti. Asiaa käsiteltiin Washingtonin piirioikeudessa.

Tuomari ilmoitti, että asia tulee uudelleen esille ensi helmikuun 1. päivänä.

Kun tuomioistuin kokoontui istuntoonsa, julkaisi kommunistisen puolueen pääsihteeri Guss Hall lausunnon, jossa hän paljastaa tämän häpeällisen oikeusjutun poliittisen merkityksen.

Hän toteaa, että kommunistisen puolueen syyttäminen aiheuttaa pahanlaatuisen kasvaimen amerikkalaisten elämään, ja osoittaa niiden syytösten suunnattoman valheellisuuden, joka nyt on kohdistettu kommunistista puoluetta vastaan. Hall lausuu:

Ensi kerran Yhdysvaltojen historiassa haastetaan nyt poliittinen puolue rikosoikeuteen. Monien vuosien ajan ovat poliittiset fanaatikot levittäneet valheita siitä, että kommunistinen puolue toimii vieraan vallan agenttina. Kertaakaan he eivät ole voineet todistaa sitä, eikä sitä ole todistettu nytkään. Tämä syytös on valhetta.

Vuodenvaihteessa suuria juhlia Clinton-haalilla

Vancouver. — Vuosi 1961 lähenee loppuaan ja mikä historiallinen vuosi on se ollutkin monessa suhteessa! Ja koska tämä vuosi on ollut myös meidän Järjestömme, CSJ:n kultavuosi, on se ollut meille Canadan suomalaisillye erikoinen juhlavuosi. Mutta kuten kaikki hyvä tämäkin juhlinta lähenee nyt loppuaan. Me täällä Vancouverissa järjestämme kuitenkin vielä kaksi suurempaa tilaisuutta kaikista joulukiireistä huolimatta.

Sunnuntaina, joulukuun 24 pnä kello 4 ip. näytetään Clinton haalin näyttämöltä hauska laulunäytelmä 'Muhoksen Mimmi". Saapukaa silloin suurella joukolla palkitsemaan näyttelijäin vaivat — ja nauttimaan hauskasta näytelmästä.

Sitten joulukuun 31 pnä on jotakin erikoista, jota ei ole ollut haalillamme vuosikausiin. Mainittuna päivänä kello 8 illalla tarjoillaan illallinen, ja tarjoilun aikana saamme kuulla soittoa ja muutakin ohjelmaa, eikä koko tämä lysti maksa muuta kuin $3.00, kun ostatte lipun etukäteen. Aivan oikein, tämä $3.00 lippu antaa aterian ja ohjelman lisäksi vielä tanssimahdollisuuden. Ne, jotka eivät halua tulla syömään hyvää ateriaa, voivat kuitenkin tulla iloihin ja ostaa tanssilipun ovelta. Se maksaa vain $2.00. Jos taas joku ei halua tanssia, mutta haluaa syödä, hän voi ostaa aterialipun, mikä maksaa myös $2.00. Kiirehtikää ostamaan lippunne etukäteen. Siten säästätte tuntuvasti. Lippuja saa etukäteen jäseniltä, eri liikkeistä ja Clinton haalilta. Haalin puhelinnumero on A. L. 3-9964. Tanssi alkaa kello 10 ja päättyy joskus pikkutunneilla. Tervetuloa viettämään hauska ilta vuoden lopettajaisiksi ja aloittamaan uusi vuosi hauskassa seurassa. — E. N.

Tanska alistui Itämeren esikuntaan

Kööpenhamina. — Tanskan kansankäräjät käsitteli viikko sitten torstaina kysymystä Tanskan ja Länsi-Saksan sotilaallisesta komentoyhteistyöstä Itämeren alueella ja hyväkyi sen äänimäärin 149—13. Yhteistyön puolesta äänestivät kaikki porvarilliset oppositiopuolueet sekä hallituspuolueista — radikaaleista ja sosialidemokraateista — kaikki kahta lukuunottamatta. Äänestyksessä ilmeni, että kaksi radikaalia noudatti puolueen alkuperäistä antimilitaristista suuntaa, toinen äänesti vastaan ja toinen jätti äänestämättä. Vastaan äänestivät lisäksi yksi sosialidemokraatti ja yksitoista Aksel Larsenin sosialistisen kansanpuolueen pjäsentä. Kansankäräjien päätös, jota edelsivät pitkälliset neuvottelut ja painostus radikaalisen puolueen piirissä, poisti Tanskassa hallitusuhan päiväjärjestyksestä.

Esitystä käsiteltäessä Aksel Larsen ehdotti sen alistamista kansanäänestykseen. Ehdotus ei johtanut mihinkään toimenpiteisiin, koska kansankäräjät oli jo aikaisemmin hyväksynyt hallituksen selostuksen kommandon perustamisesta päiväjärjestysmuodossa, jonka hallituspuolueet olivat laatineet yhdessä kolmen oikeistosiipeen kuuluvan puolueen — venstren, konservatiivien ja riippumattomien ja riippumattomien — kanssa.

VASTALAUSEITA

Ennen Tanskan kansankäräjien torstaista istuntoa jossa käsiteltiin kysymystä Tanskan ja Saksan yhteisjohdosta, järjestettiin Kööpenhaminassa keskiviikkoiltana vastalausekokous.

Parituhatta henkilöä kerääntyi Christiansborgin edustalle ylioppilasjärjestöjen ja erään naisten yhdistyksen järjestämään kokoukseen. Kokouksessa hyväksyttiin vastalause, jossa sanottiin yhteisjohdon muodostavan uhkan Tanskan itsenäisyydelle ja vähentävän mahdollisuuksia kansainvälisen jännityksen laukaisemiseksi.

Radikaaliset nuorisojärjestöt eri puolilla maata laativat päätöslauselman, jossa sanottiin radikaalisen puolueen pettäneen sille osoitetun luottamuksen. Ne sanoivat, etteivät ne katsoneet olevansa velvollisia tukemaan puoluetta nykyisessä tilanteessa.

HAUSKAA JOULUA JA RAUHANOMAISTA
UUTTA VUOTTA KAIKILLE LEHTEMME
TILAAJILLE JA YSTÄVILLE!

KIITÄMME sydämellisesti asiamiehiä ja -naisia, tilaajia, ilmoittajia ja muita liikkeemme asiakkaita siitä hyvästä yhteistyöstä ja kannatuksesta, mitä lehtiliikkeemme on saanut kuluneen vuoden aikana.

Erikoisesti kiitämme lehtemme tilaajia ja ystäviä sekä CSJ:n osastoja, Naistenkerhoja, v.- ja u.-seuroja ja muita järjestöjä niistä arvokkaista lahjoituksista, joita niin runsaasti saimme juuri päättyvässä haasteryntäyksessä.

Kiitos asiamiehille ja lukuisille lehtemme ystäville, jotka olivat suurena apuna haasterahaston keräämisessä.

PARHAIN VUODENAJAN TERVEHDYKSIN,
Vapaus Publishing Company Limited
Johtokunta ja henkilökunta
SUDBURY, ONTARIO

LEHTEMME TILAAJAT JA YSTÄVÄT, KANNATTAKAA NIITÄ LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT LEHDESSÄMME!

HAUSKAA JOULUA
JA ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA
toivotamme kaikille
ystävillemme!
Saimi ja Väinö Järvi
40 McKelvie Avenue
Kirkland Lake, Ontario

HAUSKAA JOULUA
JA ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA
toivotamme kaikille
tuttavillemme!
Hulda ja Matti Ranta
30 Tasker Street
St. Catharines, Ontario

HAUSKAA JOULUA
JA RAUHAA KAIKILLE
KANSOILLE V. 1962!
toivottaa
Hilda ja Anton Laari
St. Catharines, Ontario
(Huomioikaa joulukorttinamme)

HYVÄÄ JOULUA
ja pysyväistä rauhaa
uudelle vuodelle
toivottaa
E. SALONEN
PARTURI
260 Maxwell St., Sarnia, Ont.

HAUSKAA JOULUA
JA ONNEKASTA
RAUHAN VUOTTA
toivotamme kaikille
sukulaisillemme ja
tuttavillemme!
Mimmi ja Uuno Harju
R.R. 3, St. Catharines, Ont.

HAUSKAA JOULUA
JA ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA
kaikille tuttavilleen
toivottavat
Toini ja Ed. Kuusela
Sarnia, Ontario
(Huomioikaa joulukorttinamme)

Hauskaa Joulua ja hyvää uutta vuotta
toivottaa
ST. CLAIR BEVERAGES LIMITED
COCA-COLAN PULLOTTAJAT
Sarnia Ontario

HAUSKAA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
toivottaa suomalaisille asiakkailleen
SUNSHINE HOUSE
P. R. ACAL, omistaja
Kapuskasing Ontario

HAUSKAA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
toivotamme kaikille asiakkaillemme ja
ystävillemme!
Kiitos kuluneen vuoden kannatuksesta
SPORTSMEN'S CENTRE
Shirley ja Harry Aho ja lapset
WAWA ONTARIO

RAUHALLISTA JOULUA
SEKÄ ONNEKASTA JA TYÖNTÄYTEISTÄ
UUTTA VUOTTA
toivotamme kaikille Järjestömme jäsenille
ja Vapauden lukijoille!
CSJ:n Kirkland Laken osasto
KIRKLAND LAKE ONTARIO

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

HAUSKAA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
toivotamme
kaikille suomalaisille ystävillemme!
TIMMINS HOTEL
E. STEFON ja M. JERERINOE, omistajat
136 Algonquin Blvd. East Timmins, Ontario
SUOMALAISTEN KESKUUDESSA HYVIN
TUNNETTU JA SUOSITTU HOTELLI
Puhelin AM 4-8042

VUODENAJAN TERVEHDYS!
J. MARTIN & CO.
148 Third Ave. Timmins Puh. AM. 4-7072
TULKAA KATSOMAAN MEIDÄN
NYLON jäkettejä ja takkeja
ALHAISILLA HINNOILLA
Kaulanauhoja, sukkia, kenkiä, aamutossuja parhain valikoima. — Jäkettejä, villapaitoja ja yöpukuja halvimmilla hinnoilla. — Housuja hyvä valikoima.

HAUSKAA JOULUA
JA ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA
SAM BUCOVETSKY
STORES LIMITED
TIMMINS
• SOUTH PORCUPINE
• KAPUSKASING
• ROUYN
• NORANDA

HAUSKAA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

TIMMINS DAIRY CO.
LIMITED
Siisteys ja puhtaus on meidän mottomme. Pastoroitua maitoa, kermaa ja piimää sekä jäätelöä.
Puhelin AM. 4-1935
125 Kirby Avenue Timmins, Ontario

Espanja 25 vuotta sitten ja tänään

Kirj. TUURE LEHEN

Vanhoissa koulujen oppikirjoissa kerrottiin liikuttavaa ja innostavaa tarinaa siitä uhrautuvaisuudesta, jota Ateenan väestö joskus pari tuhatta vuotta sitten osoitti noustessaan yhtenä miehenä puolustamaan kotikaupunkiaan sitä lähestyvää vihollista vastaan. Kertomuksen yksityiskohdista on erityisesti jäänyt mieleeni se kuinka Ateenan naiset uhrasivat hiussuortuvansakin soturien jousien jänteiksi.

Tuo vanha sankaritaru tulee vastustamattomasti mieleen, kun muistaa mitä Madridissa tapahtui 25 vuotta sitten. Sotatekniikka on meidän vuosisadallamme toisenlaista, eikä Madridin naisten tarvinnut luovuttaa tummia kiharoitaan puolustustarkoituksiin. Mutta Madridin väestön ja erityisesti Madridin naisten peräänantamaton taistelutahto ja uhrautuvaisuus jäävät maailmanhistoriaan eräänä kansojen vapaustaistelun innostavimmista esimerkeistä.

Kysymys ei ollut vain yhden kaupungin puolustamisesta. Madridin puolustus oli alkua sille suurelle kansojen taistelulle olemassaolonsa ja demokratian puolesta, jonka historiasta erityisesti muistetaan vuonna 1942 käydyt Stalingradin taistelut, keväällä 1945 tapahtunut Berliinin valloitus ja Hitlerin fasistisen "kolmannen valtakunnan" luhistuminen.

KANSAINVÄLINEN FASISMI HYÖKKÄÄ

Fasismi, joka avoimesti julisti tavoitteekseen demokratian hävittämisen ja koko maailman valloittamisen, oli kolmisen vuotta ennen Madridin taistelujen alkamista tullut valtaan Saksassa. Italiassa oli fasismi mahtinsa kukkuloilla vastikään suorittamansa Abessinian valloituksen jälkeen. Fasismin valtaantulo Saksassa merkitsi demokratian ja fasismin välisen taistelun siirtymistä kansainväliselle areenalle. Se rohkaisi taantumuksellisia aineksia kaikkialla, sitäkin suuremmalla syyllä, kun kansanvallan voimat eivät Saksassakaan pystyneet järjestämään tarvittavaa asedellista vastarintaa fasismille. Sankarillinen Madrid näytti ensimmäisenä tien, jota vapautta rakastavien kansojen oli kuljettava.

Heinäkuussa 1936 katsoivat Saksan ja Italian fasistiset vallanpitäjät aikansa tulleen usuttaakseen espan'alaiset hengenheimolaisensa aseelliseen päällekarkaukseen Espanjan kansaa vastaan. Heidän mielenkiintonsa Espanjaa kohtaan ei suinkaan johtunut pelkästä rakkaudesta espanjalaisiin fasisteihin. Vieläkin hellemmällä ja palavammalla rakkaudella he rakastivat Espanjan verrattomia luonnonrikkauksia, joita tuon maan taantumuspiirit auliisti tarjosivat heidän rosvottavakseen siitä hyvästä, että saivat sotilaallista apua omaa kansaansa vastaan.

FRANCON KAPINA

Heinäkuun 18 pnä 1936 fasistikenraalit Franco, Mola ja kumppanit nousivat kapinaan tasavallan laillista hallitusta vastaan joka oli muodostettu porvarillisista tasavaltalaisista ja sosialisteista oikeistopuolueiden kärsimän musertavan vaalitappion jälkeen. Kapina onnistui vain Kanarian saarilla, Espanjan Marokossa, Etelä-Espanjassa Sevillan seuduilla sekä osassa Pohjois-Espanjaa. Mutta suurimmassa osassa maata, johon mm. Espanjan tärkeimmät kaupungit Madrid, Barcelona ja Valencia kuuluivat, samoin laivastossa, tukahdutettiin kapina alkuunsa.

Fasistiset kapinoitsijat saivat heti alkuun suuren sotilaallisen etumatkan, sillä heidän käytettävissään oli suurin osa armeijaa, 80% sen upseeristosta ja lisäksi vahvat muodostelmat saksalaisia ja italialaisia sotilaslentokoneita jotka ensi töikseen suorittivat Francon joukkojen kuljetuksen Kanarian saarilta ja Marokosta Espanjaan. Tasavallan puolella oli kansan valtavan enemmistön kannatus, mutta sen haltuun jääneillä alueilla oli armeija haaantunut alkutekijöihinsä. Puolustus oli yksinomaan työläisistä ja talonpojista koostuneiden miliisijoukkojen varassa.

"NO PASARAN"

Tällainen asiaintila teki mahdolliseksi fasistien suhteellisen nopean etenemisen. Yhä selvemmäksi kävi, että ratkaiseva taistelu tasavallan kohtaloista oli käytävä Madridin porteilla. Ja siellä todella tulikin fasisteille seinä vastaan, ensi sijassa Madridin väestön oma-aloitteisen toiminnan eikä tasavallan hallituksen toimenpiteiden ansiosta. Tiedetään itsensä pääministeri Largo Caballeron kallistaneen korvansa sotilaallisten neuvonantajiensa uskotteluille, että Madridia on mahdoton puolustaa.

Mutta Madridin miehet ja naiset, työläiset, pikkuporvariston ja sivistyneistön laajat joukot olivat toista mieltä. Heidän mielipiteensä oli selvä ja ehdoton, ilman minkäänlaisia "sikälimikäliä", "muttia" ja "jossia". Sen ilmaisemiseen ei tarvittu monta sanaa, kaksi riitti. Nuo sanat kuuluivat: 'No parasan!" mikä merkitsi että tänne ei päästetä, ei tipu!

Tuo sytyttävä sotahuuto kaikui silloin Madridissa kaikkialla, työpaikoissa ja kouluissa, kokouksissa ja kulkueissa, sillä tervehdittiin tuttuja ja tuntemattomia kadulla vastaan tultaessa. Se merkitsi, ettei voinut olla puhettakaan Madridin antautumisesta, sen puolustaminen henkeen ja vereen asti oli kaikkien pyhä velvollisuus. "Parempi on kuolla pää pystyssä kuin elää polvillaan". Nämä Espanjan kansan suuren tyttären Dolores Ibarrurin eli Pasionarian tuossa tilanteessa lausumat ylpeät sanat kuvastivat totuudellisesti Madridin väestön järkähtämätöntä taistelutahtoa.

Kaupungin länsilaidoille, joita fasistiset kolonnat päivä päivältä lähenivät, suuntautui jatkuvana vyörynä miestä nuorta ja iäkästä, aseistettua ja aseistamatonta, ja kuumeinen työ puolustuslaitteiden rakentamiseksi oli käynnissä. Myönnän nöyrästi, että hallussani ei ole riittäviä ilmaisukeinoja voidakseni kyllin elävästi kuvata sitä kansanjoukkojen taistelutahdon valtavaa paatosta, joka siellä vallitsi. Se tarttui lapsiinkin. Etumaisten puolustuslinjojen välittömässä läheisyydessä nähtiin parvittain pikkupoikia jotka silmät säihkyen ja "no pasaran"-huudoilla toisiaan innostaen kaivoivat touhukkaasti omia "ampumahautojaan".

MADRIDIN ULJAAT NAISET

Merkittävät ja kunniakas on se osa, jota Madridin naiset esittivät kaupunkinsa puolustuksessa. En puhu nyt heidän esimerkillisen uhrautuvasta työstään sairaanhoitajattarina ja muissa naisille sopivissa varsinaisissa rintamatehtävissä. Mainitsen vain siitä ripeydestä ja epäitsekkyydestä, jota he osoittivat tehdäkseen mahdolliseksi miesten, ja nimenomaan myös omien aviomiestensä, veljiensä, sulhastensa ja isiensä viipymättömän liittymisen kaupungin aktiivisten puolustajien riveihin, tarjoutuen täyttämään heidän paikkansa niin tuotannossa kuin perheen huoltajinakin. 'Mieluummin sankarin leskenä kuin pelkurin vaimona". Nämäkin Dolores Ibarrurin lausumat sanat näkyivät muodostuneen Madridin naisille käyttäytymisen ohjeeksi.

Noina päivinä oli mieshenkilön miltei mahdotonta kuljeskella joutilaana Madridin kaduilla ilman, että jostakin ilmestyi hänen tielleen naisia, jotka tahtoivat saada tietää mikä se tuollainen olio oli, kun ei ole tietävinään, että miesten paikka on nyt tuolla, missä tapellaan fasisteja vastaan. Tarjoutuivatpa vielä oikein käsikynkästä taluttamaan miehen oikeaan paikkaan. Siinä ilmeni kaiken muun ohella Madridin naisten valppaus "viidennen kolonnan" eli fasististen salaliittolaisten suhteen.

KANSAINVÄLINEN APU TASAVALLALLE

Marraskuun 6. pnä alkoi Madridin välitön puolustus. Ja kahta päivää myöhemmin saivat madridilaiset olla vaikuttavan näyn todistajina. Kaupungin halki marssi varmoin, ryhdikkäin askelin parituhatmiehinen aseellinen joukko moitteettomassa sotilaallisessa järjestyksessä silloin tällöin 'Kansainvälistä" laulaen. Se oli ensimmäinen kansainvälinen prikaati, joka oli muodostettu pari kolme viikkoa aikaisemmin saapuneista vapaaehtoisista. Madridilaiset saivat nähdä siinä kansojen veljeyden aatteen ruumiillistyneena silmiensä edessä. Voimakkaat ilon ja kiitollisuuden osoitukset saattoivat prikaatia tulilinjoille saakka.

Ensimmäistä kansainvälistä prikaatia seurasi nopeassa tahdissa toisia. Lakkaamattomana virtana kulki noina päivinä Pyreneitten yli miehiä tullakseen vastaanotetuiksi Barcelonan, Valencian ja Albaceten härkätaisteluareenoilla ja liittyäkseen tasavallan armeijan riveihin. Heitä tuli 50 maasta, kaikista maanosista, monet uskomattomia vaikeuksia matkallaan koettuaan, Cay Sundström kertoo eräästä suomalaisesta, joka oli vangittu 64 kertaa matkallaan Espanjaan. Useimmat olivat tietystikin työläisiä ja maaseudun pieneläjiä, mutta joukossa oli runsaasti myös lääkäreitä ja sairaanhoitajattaria, insinöörejä ja teknikoita, upseereita ja kirjailijoita. Erikoisuutena mainittakoon, että mukana oli monia entisiä venäläisiä valkoisia upseereitakin, jokunen kenraalikin joukossa. Heidänkin omatuntonsa oli herännyt, he olivat valmiit sovittamaan verellään vastavallankumouksellisen menneisyytensä. Heidän käyttäytymisestään taisteluissa ei minulla ole muuta kuin hyvää sanottavana.

"TUNTO EI JÄTTÄNYT RAUHAAN"

Espanjan kansan auttaminen muodostui silloin omantunnon kysymykseksi kansanvallan kannattajille kaikkialla maailmassa. Koruttonta, mutta vaikuttavaa kieltään puhuvat siitä suomalaistenkin vapaaehtoisten muistelmat. "Tunto ei jättänyt rauhaan, ennenkuin matkapäätös oli tehty", sanoo eräs heistä. Itsestään selvä oli asia myös nuorelle aviovaimolle, joka sanoo miehelleen: 'Älä ole minun takiani menemättä. Kyllä minä kestän, pahempaakin Espanjan naiset saavat kestää".

Me "Espanjan kävijät' emme suinkaan väitä, että kansainväliset prikaatit olisivat esittäneet ratkaisevaa osaa Espanjan tasavallan puolustamisessa. Juuri Espanjan kansa oli näyttänyt koko maailmalle esimerkkiä siitä, millä tavoin fasismin hyökkäykseen oli vastattava, se kantoi myöskin raskaimmat uhrit.

KOMMUNISTIEN SELKÄRANKA

Jättäisin jotakin hyvin oleellista sanomatta, ellen mainitsisi mitään Espanjan kommunistisen puolueen osuudesta Madridin ja tasavallan puolustamisessa. Se muodosti fasisminvastaisen rintaman selkärangan. Tasavallan hallituksessa sillä oli vain kaksi edustajaa, mutta sitä suurempi oli sen arvovalta kansan keskuudessa yli puoluerajojen. Se edusti johdonmukaisimman kansan taistelutahtoa, se esitti sytyttävimmät taistelutunnukset, se lähetti poikansa ensimmäisinä tuleen, sen riveistä lähtivät monet tasavallan huomattavimmat sotapäälliköt, Modesto, Lister ja muut. Espanjan talonpojat eivät unohda sitä, että juuri kommunistisen puolueen vaatimuksesta ja kommunistisen maatalousministerin johdolla pantiin toimeen maareformi. He saivat omistukseensa maan, jonka fasistiset vallanpitäjät sitten rosvosivat heiltä pois.

TAPPION SYITÄ

Espanjan kansa kärsi kappion kaksi ja puoli vuotta kestäneiden raskaiden taistelujen jälkeen, joita sen oli käytävä kahden fasistisen suurvallan ja kotimaisten fasistien yhdistyneitä voimia vastaan. Vastustajan sotilaallinen ja erityisesti sotateknillinen ylivoima oli moninkertainen. Saksalaiset Junkersit ja italialaiset Fiatit olivat ilman herroina ja niiden pommivarastot tuntuivat olevan ehtymättömät.

Kerrassaan häpeällistä osaa Espanjan tasavallan kuristamisessa esittivät 'demokraattisten" maiden, Ranskan ja Englannin hallitsevat piirit. Ne kieltäytyivät myymästä aseita Espanjan tasavallalle ja sallimasta niiden kuljetustakin alueittensa kautta. Se oli olevinaan 'puuttumattomuutta Espanjan sisäisiin asioihin", mutta merkitsi itse asiassa varsin tervetullutta apua Saksalle ja Italialle sekä Espanjan fasisteille. Tuota samaa "puuttumattomuuspolitiikkaa" jäljittelevät meidän maassamme nykyisin ne piirit, jotka intohimoisesti leimaavat "Suomen puolueettomuuden loukkaamiseksi" ajatuksenkin saksalaisen militarismin ja uusnatsismin vastustamisesta.

JOTAIN TÄYTYY TAPAHTUA!

Saksan ja Italian fasististen vallanpitäjien toimesta ja heidän esimerkkinsä mukaan pystytetty raaka diktatuurijärjestelmä on nyt jatkunupt Espanjassa 23 vuotta. Se kuva joka minulle on muodostunut nykypäivien Espanjasta lukemani ja kuulemani perusteella on lyhyesti kerrottuna seuraavanlainen. Tilanne on sietämätön, jotakin täytyy tapahtua! Sitä mieltä näkyvät olevan kaikki, eivät vain sanomalttomassa ahdingossa elävät työläiset ja talonpojat, vaan jopa huomattavat suurkapitalistiset piirit ja eräät kirkkoruhtinaatkin. Nämä viimemainitut eivät ole suinkaan tyytymättö-

(Jatkuu 5. sivulla)

Rattoisaa Joulua sekä onnellista ja työntäyteistä vuotta 1962
toivottaa kaikille Vapauden ja Liekin lukijoille!
Elmer Sivunen
49 Maple St. North
Timmins Ontario
(Ottakaa vast. joulukorttinamme)

Hauskaa Joulua ja onnellista Uutta Vuotta
toivotamme kaikille suomalaisille asiakkaillemme!
ECONOMY DRY GOODS
Varusteita koko perheelle
100-102 Pine St. South
Timmins Ontario

Vuodenajan tervehdyksemme suomalaisille!
L. HALPERIN JEWELLERS
184 Third Ave. Puhelin AM 4-4412 Timmins, Ont.
Yli 55 vuotta Pohjoisen johtavin juvelikauppa

VUODENAJAN TERVEHDYKSEMME!
HENRY'S PHARMACY
H. A. GIALLONARDO, PHM. B.
Nopea ja ystävällinen palvelu
ERIKOISUUTEMME LÄÄKERESEPTIT
DIAL AM. 4-7800
Third Ave. ja Balsam kadun kulmassa Timmins
PICARDY-MAKEISTEN JA HARRIET HUBBARD AYERIN ASIAMIEHET

ILOISTA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
toivottaa kaikille
THREE STAR HOTEL
MARY VIITASAARI, omistaja
27 Mable Street South Timmins, Ontario
Siistiä huoneita. Täydellinen hotellipalvelu.
AINOA SUOMALAINEN HOTELLI TIMMINSISSÄ

SEASON'S GREETINGS

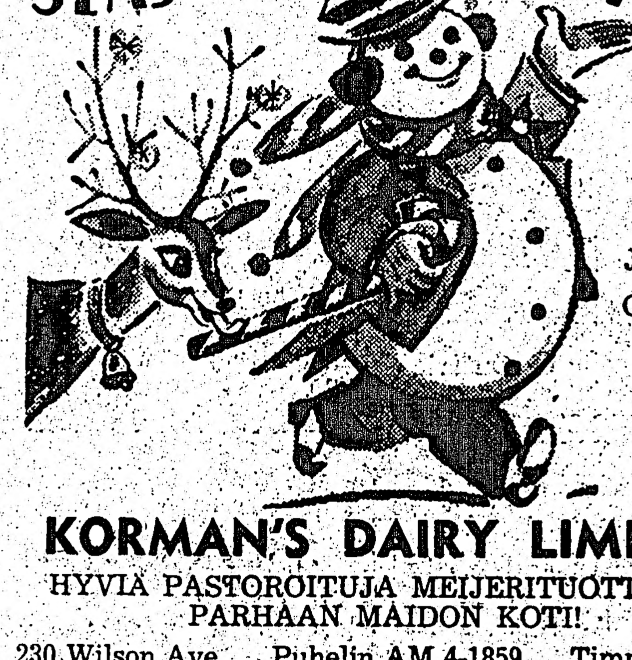

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
KORMAN'S DAIRY LIMITED
HYVIÄ PASTOROITUJA MEIJERITUOTTEITA!
PARHAAN MAIDON KOTI!
230 Wilson Ave. Puhelin AM 4-1859 Timmins, Ont.

VUODENAJAN TERVEHDYS
suomalaisille asiakkaillemme!
Percy Youlten & Son

TRAVEL AGENCY
47 CEDAR ST. SOUTH TIMMINS, ONTARIO
Olemme palvelleet suomalaista väestöä Pohjois-Ontariossa 34 vuotta.
Järjestämme vapaasti kaikki teidän matkustamisessa tarvittavat asiakirjat.
Puhelimet:
KONTTORI AM 4-1208 - Kotiin AM 4-3657

Greetings
Hauskaa Joulua sekä onnellista ja rauhallista uutta vuotta
toivotamme kaikille työläisille!
PYSYVÄINEN RAUHA MAAILMAN KANSOILLE VUOTENA 1962!
CSJ:n TIMMINSIN OSASTO
ja
NAISTEN KERHO
TIMMINS ONTARIO

HAUSKAA JOULUA JA
HYVÄÄ UUTTA VUOTTA
suomalaisille asiakkailleen toivottaa
NADON'S BAKERY
LEIPÄÄ JA LEIVOKSIA KAIKEN LAATUISIA
VALMISTAMME MYÖSKIN KORPPUJA
Puhelin AM. 4-6567
123 Wilson Avenue Timmins, Ontario

ILOISTA JOULUA JA
HYVÄÄ UUTTA VUOTTA
toivottaa asiakkailleen
SULLIVAN & NEWTON
VAKUUTUKSIA — KIINTEIMISTÖJÄ
Puhelin AM 1351
13 Pine St. South Timmins, Ontario

Season's Greetings

VUODENAJAN TERVEHDYS
SUOMALAISILLE KAIVOSMIEHILLE
JA HEIDÄN PERHEILLEEN!
MINE-MILL UNION
LOCAL 241
148 Algonquin Blvd. East
TIMMINS ONTARIO

HAUSKAA JOULUA JA ONNEA VUODELLE 1962!

HAUSKAA JOULUA
sekä
onnellista ja rauhanomaista uutta vuotta
toivotamme kaikille tovereillemme ja ystävillemme!
Elsa ja Arvo Virkkala
Timmins Ontario

Joulu- ja uuden vuoden tervehdys!
SUOMI
Boarding House
169-5th Avenue Timmins
Tiny Lahti ja Aino Mustaniemi

HAUSKAA JOULUA JA ONNEA VUODELLE 1962
toivottaa kaikille asiakkailleen
J. KORRI'S BARBER SHOP
152 Algonquin Blvd. East
Timmins Ontario

Salk vai Sabin rokote?

Kiihkeä lääketieteellinen keskustelu kuolleesta ja elävästä poliorokotteesta — Polio on voitettu Neuvostoliitossa

Kolme vuotta sitten käytiin lääkepiireissä kiihkeätä keskustelua polio rokot.eista. Mielipiteiden vaihto muodostui erääksi kiihkeimmistä lääketieteellisistä väittelyistä mitä nykyinen lääkäripolvi muistaa. Keskustelussa oli vastakkain kaksi kantaa. Toiset puolustivat aka.eemikko Albert Sabinin keksimää poliorokotetta —oli niitkäin jotka halusivat heti ryhtyä joukkorokotuksiin uudella aineella. Mutta Sabinilla oli myös vannoutuneita vastustajia, jotka vaativat i.sepintaisesti odottamaan ja tutkimaan, olisiko rokotteella sivuvaikutuksia. Niissä piireissä korostettiin sitä, että vasta neljä vuotta aikaisemmin — 1954 — oli saatu käy.töön Jonas Salkin keksimä rokote. Sabinin rokotteen kannattajat kuitenkin vaativat uudelle tielle astumista, sillä Salkin rokote ei ollut ratkaissut polion ongelmaa. Osoittautui, et.ä esim. Moskovassa 30 prosenttia polioon sairastuneita oli saanut rokotuksen. Salk ei ollut väittänyt, että hänen rokotteensa suojelisi kaikkia rokotet.uja. Lisäksi selvisi myöhemmin, ettei lääketehtaissa kyetty valmistamaan yhtä tehokasta rokotetta kuin Salkin laboratoriossa. Tästä syystä kehotettiin antamaan neljä rokotusta kolmen sijasta, vaikka rokotteesta oli ilmankin aina puutetta.

SALKIN ROKOTE

Salkin rokote on kaikista tunnetuista biologisista preparaateista monimutkaisinta valmistaa. Siihen tarvitaan suuret määrät polion aiheuttamia viruksia. Tämän viruksen vilje'y on mahdollista vain apinoiden munuaiskudoksessa, joten menetelmä on varsin työteliäs ja kallis.

Apinoiden munuaiset hienonnetaan ja käsitellään siten, että kudos hajoaa soluiksi. Solut saavat olla ravintoliuosta sisä'tävissä pulloissa, kunnes ne ovat lisääntyneet niin, että ne peittävät lasin pinnan, jolloin niihin tartutetaan poliovirus. Virukset lisääntyvät nopeasti, vihdoin ne tapetaan formaliinil a, lasketaan monien suodattimien läpi, ja vihdoin rokote on valmista. Valvontaprosessi on yhtä monimutkainen ja pitkä, koska on saatava varmuus siitä, ettei rokotteessa ole elävää taudin kehittäjää.

Moskovan poliorokotetehdas sai vuosittain Intiasta lentoteitse 7,500 apinaa. Tuotannon laajentuessa ja uusien tehtaiden valmistuessa tarvittiin yhä enemmän eläimiä.

Vuosittain saatiin va'mistettua 20,000 litraa rokotetta. Mutta tarve oli paljon suurempi. Vaikka olisi tuotettu 3- tai 4-kertainen määrä, olisi kulunut vuosia, ennenkuin monimiljoonaisen maan kaikki lapset olisi voitu rokottaa 3—4 kertaa.

Ja kaiken tuloksena olisi sittenkin melkoinen prosentti lapsista jäänyt altiiksi polio artunnalle.

Salkin rokote ei merkinnyt tämän hirveän sairauden täydellistä voittamista edes vuosien mittaan.

ELÄVÄÄ ROKOTETTA

Albert Sabin puolestaan ehdotti rokotteen valmistamista polion elävästä viruksesta. Hänen onnistui kehittää viruksen uusi muunnelma, joka oli heikennetty kykenemättömäksi aiheuttamaan tautia. Viruksen viljely tapahtuu entiseen hankalaan tapaan, mu.ta tuloksena saadaan niin voimakasta rokotetta, että se voidaan laimentaa sadasosaan, ja tätä valmista rokotetta tarvitaan yhtä rokotusta varten vain kaksi tippaa.

Tämä merkitsee käytännössä, että voidaan valmistaa rajaton määrä rokotetta. Sen käyttö oli myös nopeaa ja helppoa: ei tarvinnut muuta kuin nielaista nämä kaksi tippaa maito- tai tee'kassa.

Entä tulokset? Tuloksista ei ollut vielä voitu puhua. Käyttö rajoittui kokeiluihin vapaaehtoisryhmän piirissä. Mut a nämä kokeet osoittivat, että elävä rokote, kuten oli odotettukin, oli Salkin tapettua rokotetta tehokkaampaa, et.ä se aiheutti varmemman — lähes täydellisen ja pitempiaikaisen immuniteetin.

ENTÄ RISKI?

Kaikki tämä on kovin houkuttelevaa, mutta entä riski? sanoivat elävän rokotteen vastustajat.

Mitään riskiä ei ole! vakuuttivat kannattajat.

Mutta riski on eittämättä olemassa Ensinnäkin elävä virus voi lisääntyä lapsen elimistössä ja aiheuttaa terveydelle vahingollisen myrskyisän reak.ion. Ja toiseksi — mikä takaa, että saavutettu viruksen muutos on täysin pysyvä? Entä jos tämä heikennetty virus saavuttaa jä leen entisen voimansa? Mikä silloin on edessä?

Silloin . . . Niin, tämä ei vaatinut selitys.ä. Silloin tapahtuisi räjähdyksenomainen epidemia.

Mutta tämä on täysin mahdoton ta, vakuutti prof Tshumakov kertoessaan elävän viruksen tutkimuksen alalla tapahtuneesta jättiläistyös.ä. Tämän työn on suorittanut Moskovan po'iotutkimuslaitoksen laboratorio, jonka johtajana professori Tshumakov toimii, sekä Leningradin kokeellisen lääketieteen instituutti.

Vastustajat eivät lannistuneet:

Joukkorokotukset ovat ainakin liian aikaisia, vakuuttivat he, ja keskustellessaan virallisten kokousten jälkeen epäviral'isissa keskusteluissa he lisäsivät: — Tunnetaanhan Tshumakov, hän ei häikäile ottaessaan riskin!

PROFESSORI MIHAIL TSHUMAKOV

Ennen sotaa polio.apaukset olivat Neuvostoliitossa hyvin harvinaisia. Vasta sodan jälkeen tämä tauti sai jalansijaa myös Neuvostoliitossa. USA taas on ollut tavallaan klassillinen polion maa. Tämän ongelman parissa siellä on suoritettu laajaa ja hedelmällistä tutkimusiyötä. Sekä Jonas Salk että Albert Sabin ovat molemmat amerikkalaisia.

Mutta polion kohtalo ratkesi kuitenkin Neuvostoliitossa, sillä juuri siellä tämä rokote saavutti täyden voiton.

Eräs neuvostoliittolainen lääketeollisuuden edustaja on todennut: "Elävä rokote on syntynyt Amerikassa, mutta saanut kasteen Neuvostoliitossa." Akateemikko Sabin on rokotteen isä, mutta prof. Tshumakovia voi täydellä syyllä sanoa sen kummiksi.

Professori Tshumakov on todella mies, joka uskaltaa. Hän on todistanut tämän moneen kertaan työskentelemällä tartuntapesäkkeissä, etsiessään tieteelle tuntemattomien sairauksien aikaansaajia, pelkäämät.ä mitään siitä huolimatta, että hän jo nuorena ensimmäisessä retkikunnassa työskennellessään sai silloin vielä melko tuntemattoman aivokalvontulehduksen, mihin hän oli menehtyä, ja sai pysyviä vammoja. Mutta hän on uhkarohkea, jos asia koskee häntä itseään. On täysin väärä väite, e.tä hän voisi riskee-

Jatkuu 7. sivulla

Espanja 25 vuotta sitten ja tänään

(Jatkoa 4. sivulta)

miä itse fasistiseen järjestelmään, mutta heitä huolestuttaa se huono maine, jonka Franco on hankkinut itselleen kaikkialla maailmassa Espanjan kansan pyövelinä. He haluaisivat säilyttää francolaisuuden mutta ilman Francoa. Tältä pohjalta ovat ymmärrettävissä huhut kruununperillisestä Don Juanin mahdollisesta noususta Espanjan valtaistuimelle.

USA OTTANUT HITLERIN MANTTELIN

Hitlerin ja Mussolinin fasististen valtakuntien luhistuttua peri Amerikan Yhdysvallat niiden aseman fasistidiktatuurin ylimpänä suojelijana. Franco, joka ennen edusti hitleriläisyyttä, edustaa nyt amerikalaisuutta. Espanja on luovutettu amerikkalaisten sotapukarien rajoittamattomaan käyttöön.

Fasistisen komennon säilyminen on yksinomaan suurkapitalistien ja suurmaanomistajien kannatuksen sekä amerikkalaisen sotilasmahdin ja terrorin varassa. Kansan kannatus puuttuu siltä kokonaan. Tätä asiantilaa eivät pysty muuttamaan katoliset kirkkoruhtinaatkaan, jotka selittävät fasistidiktatuurin olevan Jumalasta ja edustavan peräti 'kristillistä sivistystä'. Moista lässytystä kuuntelevien ihmisten mieleen tulee väkisinkin ikivanha espanjalainen sananlasku: "Ristin takana seisoo piru".

Kansa ymmärtää, että keulakuvan vaihtuminen, Francon muuttuminen Don Juaniksi, ei toisi mitään oleellista muutosta asiantilaan. Koko kansan etu vaatii amerikkalaisten sotatukikohtien ja sotavälen poistamista, koska muutoin on odotettavissa varma tuho. Monimiljoonaiset talonpoikaisjoukot vaativat takaisin heiltä rosvottua maata, työläiset ammatillisen järjestymisen oikeutta ja lakko-oikeutta. Mitä laajimmat kansalaispiirit ovat sitä mieltä, että kaikki poliittiset vangit on vapautettava ja satoihin tuhansiin nousevalle poliittisten pakolaisten joukolle saatava vihdoinkin tilaisuus palata kotimaahansa.

KOMMUNISTINEN PUOLUE VOIMISTUU JÄLLEEN

Mutta tällaiset muutokset voidaan toteuttaa vain kansan omalla joukkovoimalla. Ja selvänä merkkinä tämän oikean käsityksen vahvistumisesta kansan keskuudessa on maanalaisena toimivan kommunistisen puolueen vaikutuksen ja arvovallan voimakas kasvu. Tämän seikan myöntävät kaikki, jopa kommunismin vannoutuneet viholliset kin. Jotkut syyttelevät siitä Francoa, joka vanhan fasistisen kaavan mukaan leimaa kommunismiksi vähäisimmätkin vastarinnan ilmaukset. Ja onhan siinä jonkin verran perääkin. Kaikenlaisten edistyksellisten ajatusten leimaaminen kommunismiksi, jota meidänkin maamme taantumuspiirit fasistien esikuvien mukaan innokkaasti harjoittavat, on bumerangi, joka lopulta kääntyy heittäjää itseään vastaan.

Pääasiallinen selitys on kuitenkin siinä, että Espanjan kommunistinen puolue on fasistisen terrorin vaikeissa oloissa kansansa keskellä, toimii pelottomasti sen oikeutettujen vaatimusten puolesta ja osoittaa sille oikeata tietä vapauteen. Se on kansan vapaustaistelun selkäranka nyt samoin kuin se oli fasisminvastaisen sodan päivinä.

MEIDÄN VELVOLLISUUTEMME AUTTAA

Espanja on kaunis, hedelmällinen ja rikas maa, ilmastoltaan ihanteellinen, aivan kuin luotu sitä varten, että ihmiset perustaisivat sinne maan päällisen paratiisin. Mutta tällä hetkellä se on paratiisi vain pienelle kourallisele loiseläjiä, kansan kavaltajia ja maansa myöjiä. Tämän asiantilan muuttaminen on Espanjan kansan oma asia, ja se on varmasti vievä tahtonsa perille. Meidän velvollisuutemme, kaikkien kansanvaltaisesti ajattelevien ja tuntevien ihmisten velvollisuus, on auttaa sitä voimiemme mukaan sen nykyisessä ahdingossa, antaa sille vakuuttavia osoituksia siitä, että kansojen vapauden ja veljeyden aate, jonka puolesta se 25 vuotta sitten niin uhrautuvasti taisteli, elää täällä kylmässä Pohjoisessa.

Jouluterveh dys!
CITY SERVICE STATION
2nd Ave. ja Cedar St. kulm.
PUHELIN AM. 4-5133
- Gasoliinia
- Öljyä
- Pattereita
- Renkaita

Timmins Ontario

JOULU- JA UUDEN VUODEN TERVEHDYKSEMME
DESSANE STUDIO
Puhelin AM 4-4060
Timmins Ontario

WINSAN
Makeis- ja tupakkakauppa
Timmins Ontario
toivottaa
RATTOISAA JOULUA
kaikille asiakkailleen!
Kysykää suomalaisia makeisia, hilloja ja makkaraa.
Tilauksia otetaan kaikille
"Yhdistyneet Kuvalehdet"-lehdille

JOULUTERVEHDYS!
DICKSON & GORDON
REAL ESTATE AND INSURANCE
256 Third Avenue
Timmins Ontario
PUHELIN AM. 4-1455
37-A Main St., Puh. 235-3922
South Porcupine Ontario

HAUSKAA JOULUA JA HYVÄÄ UUTTA VUOTTA
suomalaisille asiakkailleen toivottaa
SAUNDERS DRUG STORE
30 Pine St. S., Timmins, Ont.
Dorothy Gray kauneushoitoaineiden välittäjä!
PUHELIN AM. 4-1835

VUODENAJAN TERVEHDYS!
Friedmans Dept. Store Limited
Teidän ystävällinen kauppakeskus
Kaikkea perheessä ja kodissa tarvittavaa
103-107 Pine St. South
Timmins Ontario

VUODENAJAN TERVEHDYS!
Riverside Taxi
ALEX CHARETTE, omistaja
AM. 4-5311
52 Algonquin Blvd.
Timmins Ontario

VUODENAJAN TERVEHDYS
suomalaisille asiakkaillemme!
Television, Radio and Electronic Repairs
GERRY FORTIER
Puhelin AM 4-6265
41 Birch St. South
Timmins Ontario

Hyvää Joulua ja menestystä vuodelle 1962
toivottaa
Anderson Studio & Camera Centre
Puhelin AM 4-5558
169 Third Avenue
Timmins Ontario

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
toivottaa kaikille asiakkailleen!
TIMMINS STEAMBATH
Puhelin AM. 4-0195
59 Algonquin Blvd E.
Timmins Ontario

VUODENAJAN TERVEHDYS!
HARRY'S MEN'S WEAR
Wm. H. Leishman & Co:n vaatteita
ARROW-PAITOJA ja STETSON HATTUJA
93 Pine St. S., Timmins, Ont.

VUODENAJAN TERVEHDYS!
Archie's Radio and TV-Communications
Edustaja:
Canadian Motorola Electronics
Canadian General Electric F. M. Radiopuhelin
Puhelin AM 4-7310
68 Algonquin Blvd., East
Timmins Ontario

ILOISTA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
ROYAL STUDIO
Elo- ja valokuvauskoneita, filmejä ja välähdysvalolamppuja
PUHELIN AM. 4-3717
29 Balsam Street South
Timmins Ontario

ILOISTA JOULUA
SIMMS AND PICKERING
YLEISIÄ VAKUUTUKSIA
PUHELIN AM. 4-4112
McInnis Block, 22 Pine St. S.
Timmins Ontario

Vuodenajan tervehdyksemme
suomalaisille asiakkaillemme!
A. E. WAGDE
KIINTEIMISTÖ- JA VAKUUTUSASIAMIES
PUHELIN AM. 4-2383
41 Balsam St. South
Timmins Ontario

Parhain vuodenajan tervehdyksemme
kaikille suomalaisille asiakkaillemme!
TIMMINS BOTTLING WORKS
Valtuutettu COCA-COLA-juoman pullottaja Coca-Cola Limitedin kansa tehdyn sopimuksen mukaan.
PUHELIN AM. 4-5645
32 Algonquin Blvd East
Timmins Ontario

TO ONE AND ALL WE WISH
A Very Merry Christmas
and a
Most Happy New Year
OUR HEARTIEST THANKS
TO OUR ADVERTISERS AND WORTHY SUPPORTERS FOR THEIR VALUED PATRONAGE DURING THE YEAR
We are looking forward to our pleasant relationship during the coming year.
WE ASK ALL OUR SUBSCRIBERS TO PATRONIZE OUR ADVERTISERS WHENEVER POSSIBLE
VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
100 ELM STREET WEST SUDBURY, ONTARIO

HAUSKAA JOULUA JA RAUHAA KAIKILLE KANSOILLE V. 1962
toivottavat
Anna ja Kalle Sorjonen
Timmins, Ontario

Vuodenajan tervehdyksemme
suomalaisille asiakkaillemme!
LORNE'S Esso Service
Puhelin AM 4-4666
Cor. Mountjoy & Algonquin
Timmins Ontario

Hauskaa Joulua ja Hyvää Uutta Vuotta
toivottaa
MANNILA'S Room and Board
Puhelin AM 4-1511
173 Balsam St. South
Timmins Ontario

ILOISTA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
suomalaisille ystävilleen toivottaa
GUENETTE FUNERAL HOME
LIMITED
SÄHKÖURUT
Puhelin AM. 4-3141
188 Algonquin Blvd. East Timmins, Ontario

VUODENAJAN TERVEHDYKSEMME!
SMITH & ELSTON CO.
LIMITED
JOHTAVAT PUTKI- JA LÄMMITYS-URAKOITSIJAT POHJOISESSA
Kapuskasing Timmins, Ontario
ED 5-3475 AM 4-5355

VUODENAJAN TERVEHDYS
SUOMALAISILLE YSTÄVILLEMME!
S. T. WALKER
FUNERAL HOME
PUHELIN AM. 4-1909
21 Elm Street South Timmins, Ontario

HYVÄÄ JOULUA JA ONNEKASTA UUTTA VUOTTA!

TILATKAA VAPAUS!

HAUSKAA JOULUA

SEKÄ ONNELLISTA JA TYÖNTÄYTEISTÄ UUTTA VUOTTA

toivotamme Liittomme ja Järjestömme jäsenille

V.- JA U.-SEURA VISA
CSJ:n WANUPIN OSASTO

WANUP ONTARIO

RAUHALLISTA JOULUA JA TOIVORIKASTA UUTTA VUOTTA

toivottaa kaikille työtätekeville, rauhaa ja kansojen ystävyyttä rakastaville ihmisille.

CSJ:n LONG LAKEN OSASTO

Mike Quillin rohkea ehdotus AFL-CIOlle:

Superior, Wis. (Työmies-Eteenpäin) — George Meany, AFL-CIOn presidentti, kuuluu myös niihin, jotka äänekkäästi vaativat "vapaita vaaleja" ja äänestyksiä muihin maihin — varsinkin Kuubaan — mutta eivät puhu mitään neekereille vaalivapauden voittamisesta oman maamme Etelässä. Jo ennakolta voimme povailla, mikä vastaus saadaan samalta Meanylta, kun Transport Workers Union tuima johtaja Mike Quill lähetti hänelle kirjeen, jossa vaatii järjestön jäsenten yleisäänestyksen toimittamista 2,000,000 jäsentä käsittävien unioiden, ajurien ja muiden, takaisin työväenliittoon ottamisesta.

Samalla kertaa Quill varoitti neekeriväestön ja työväenliikkeen välillä laajenevasta kuilusta, joka ei voi tuoda mitään hyvää työväenliikkeelle. Se alkaa saavuttaa "avoimen kapinan asteen niiden taholta, jotka joutuvat diskriminoinin uhreiksi", sanoo Quill. Johon voitaisiin vielä lisätä: Mitähän jos toimitettaisiin yleisäänestys myös neekeriväestön keskuudessa ja annettaisiin sen sanoa, mitä ajattelee maamme komennosta ja sen komentajista — aina työväenliikkeen tsaareihin asti?

Quillin kirjeessä osoitetaan 6 vuotta kestänyt laiminlyönti AFL-CIOn taholta tehdä mitään sen edessä olevien vakavien probleemien ratkaisemiseksi. Pääprobleemat ovat jääneet ratkaisematta aina siitä asti, kun kahden järjestön yhdistyminen tapahtui v. 1955. Uniot ovat menettäneet voimaansa ja vaikutusvaltaansa. Niinpä Quill kehoittaa Meanyä tekemään nyt Miamissa koolla olevasta AFL-CIOn konventionista instrumentin, "jolla taotaan kokoon sellainen työväenliike, jota meille luvattiin 6 vuotta sitten".

Huomioiden erikoisemmin "Kolme R:ää" — rotusorto, räketeeraus ja reittaukset — olevan edelleen valloillaan työväen riveissä, Quill kirjoittaa:

'Me emme voi enää kauemmin piiloittaa meidän vakavia erimielisyyksiämme maton alle. Meidän täytyy suorittaa rintamahyökkäys rotudiskriminointia vastaan. Meidän täytyy hyökätä kaikenmuotoista raketeerausta vastaan . . . meidän täytyy lopettaa yksi kaikkein pahimmista paheista, joka ruttona rasittaa työväenliikettä — unioiden välisten reittausten kirous . . . Meidän täytyy tarkoittaa sitä mitä sanomme järjestymättömien järjestämisestä."

Quill huomioi AFL-CIO liiton politiikan epäyhtenäisyyden ja ristiriitaisuuden: yhtäältä se sai aikaan kaksi miljoonaa jäsentä käsittävien unioiden erottamisen muka mädännäisyyden takia, mutta joiden johtaja James R. Hoffaa ei ole tuomittu ainoassakaan jutussa, joka häntä vastaan on nostettu. Samaan aikaan AFL-CIO liiton varapresidentti ja karpinterien union presidentti Maurice Hutcheson parhaillaan vetoaa korkeimpaan oikeuteen mädännäisyydestä ja lahjustelusta langetetusta tuomiostaan ja siitä huolimatta istuu edelleen pyhimyksenä AFL-CIOn toimeenpanevassa komiteassa.

Quill kehoitti järjestämään yleisäänestyksen työväenliitossa erotettujen unioiden takaisin ottamisesta ja esitti äänestyksen valvomisen jätettäväksi jollekin ulkopuoliselle järjestölle sellaiselle kuin American Arbitration Association. Quill kirjoitti:

"No niin, George, teidät ja 29 AFL-CIOn varapresidenttiä valittiin johtamaan ristiretkeä järjestymättömien työläisten järjestämiseksi tässä maassa. Teitä ei valittu minkään kardinaalien yliopiston jäseniksi. Eikä teitä tai toimeenpanevaa komiteaa jumala valinnut synnyttämään pyhimysten armeijaa tässä maassa. Eräät teidän apulaisistanne ovat eksyneet todellisen työnne tieltä — teidän todellinen tehtävänne on rakentaa vieläkin voimakkaampi työväenliike — hankkia ensimmäisen luokan kansalaisoikeudet 17 miljoonalle neekerityöläiselle Yhdysvalloissa — avustaa muita vähemmistörhymiä saavuttamaan asemansa Amerikan kansalaisina — ja kaiken kukkuraksi lopettaa eristäminen työväenliikkeen omissa riveissä."

Quill alottaa kirjeensä mainitsemalla Walter Reutherin raportista AFL-CIO Industrial Union Departmentin äskeiselle konventiolle. 'Enemmän kuin mikään muu dokumentti se todistaa meidän pelkomme ja epäilyksemme yhdistymistä kohtaan 6 vuotta sitten olleen onnettomuudeksi oikeutettuja. Me emme esitä, että hajaantuisimme, vaikkakin AFL-CIO on silmiinpistävästi laiminlönnyt iskeä alas kolme R:ää — rotusorron, räketeerauksen ja reittauksen . . . Kaikki ne probleemit, jotka kummittelivat ja hajoittivat meitä ennenkuin yhdistyminen tapahtui, ovat vielä meillä tänäpäivänä."

Quill puolusti tarmokkaasti A. Philip Randolphia, AFL-CIOn ainoata neekerivarapresidenttiä, jolle toimeenpaneva komitea antoi moitelauseen pitkässä raportissaan, jolla hylättiin hänen muistionsa diskriminatiosyytöksistä ja esityksistä sen lopettamiseksi.

"Te ette voi sivuuttaa varapresidentti A. Randolphin syytöksiä tukahduttamalla ne pitkään raporttiin. Veli Randolph kuuluu etuvartijana niihin jotka huutavat tasa-arvoisuutta työväenliikkeessä. Jos kenellekään on oikeus puhua Amerikan sorrettujen neekerityöläisten puolesta, niin Philip Randolph on sen oikeuden ansainnut."

San Franciscon konventionissa v. 1959 Meany hitlerimäisesti kirkui Randolphille: 'Kuka helvetissä on nimittänyt sinut puhumaan Amerikan neekerityöläisten puolesta?".

Kirje, joka samalla on AFL-CIO liiton huippujohdon syytteeseen asettamista ja vetoomusta "yrittää vielä yhden viimeisen kerran ennenkuin Amerikan työväenliike reittaa itsensä ulos olemassaolosta", todellisuudessa ilmaisee paljon laajempien piirien kantaa kuin vain Transport Workers Union johtajien. Joseph Curran, AFL-CIOn varapresidentti ja National Maritime Union presidentti avoimesti selosti Quillin rinnalla televisiokamerain edessä äskeisen AFL-CIO toimeenpanevan komitean istunnon aikana ja yhtyi jyrkkään hyökkäykseen Meanyn roikkaa vastaan. IUD konventio omaksui perusteeltaan saman kannan kuin Quill niissä kysymyksissä, joita hän ilmaisi kirjeessään Meanylle:

Joulutervehdys!
Mr. ja Mrs. Hannes Huhtanen,
Sudbury, Ont.

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
toivotamme kaikille tuttavillemme!
Tyyne ja Väinö Anttila ja Joe
Estaire Ontario

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
toivotamme kaikille ystävillemme ja tuttavillemme!
Impi ja Einar
Box 90, Azilda, Ontario

ILOISTA JOULUA JA RAUHAN VUOTTA **1962**
toivottavat
Emmi ja Hannes Suomala
Copper Cliff Ontario
(Ottakaa vast. joulukorttinamme)

Hauskaa joulua ja onnellista uutta vuotta
entisille ja uusille asiakkailleen toivottaa
PAJUN SAUNA
547 Bruce Ave.
Sudbury Ontario

ILOISTA JOULUA ja HYVÄÄ UUTTA VUOTTA
ystäville ja tovereille sekä rauhaa maailman kansoille!
toivottavat
Hilja ja Karl Törmälä
Beaver Lake Ontario
(Huomioikaa joulukorttinamme)

ILOISTA JOULUA JA HYVÄÄ UUTTA VUOTTA
toivotamme liiketuttavillemme!
Aina varastossa kaikenlaista laatutavaraa
NOPEA PALVELUS
A. MERCER
Highway 17, R. R. 1, Worthington (Beaver Lake), Ont.

ILOISTA JOULUA JA HYVÄÄ UUTTA VUOTTA
SEKÄ PYSYVÄÄ RAUHAA MAAILMAN KANSOILLE!
toivottavat
CSJ:n Beaver Laken osasto
Beaver Laken Naistenkerho
Beaver Laken V.- ja U.-seura Jehu
BEAVER LAKE ONTARIO

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
toivotamme kaikille!
Ann ja Vilho Vihuri
R.R. 2 (Long Lake)
Sudbury Ontario

HAUSKAA JOULUA JA HYVÄÄ UUTTA VUOTTA
toivotamme kaikille ystävillemme!
Venla ja Antti Laukko
Box 122, Garson Mine, Ont.

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
toivottavat
Kaarlo ja Maija Vauhkonen
R.R. 3, Sudbury, Ont. (Wanup)
(Huomioikaa joulukorttina)

HAUSKAA JOULUA JA HYVÄÄ UUTTA VUOTTA
toivotamme kaikille asiakkaillemme!
LAHTI'S ESSO Service Station
Helmi ja Sam Lahti ja perhe
R. R. 3 (Wanup)
Sudbury, Ontario

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
kaikille asiakkaillemme toivottaa
Wanup General Store
V. MAKI ja A. SAARI
R. R. 3 (Wanup)
Sudbury, Ontario

Hauskaa Joulua ja onnea vuodelle 1962
toivotamme kaikille asiakkaillemme!
Santala Grocery
SARA JA BILL SANTALA
R.R. 2, Wahnapitae, Ontario

HAUSKAA JOULUA
ja menestyksellistä rauhan uutta vuotta
toivotamme kaikille tovereillemme ja ystävillemme!
Senja ja Edwin Suksi
102 Elm St. W.
Sudbury Ontario

RAUHALLISTA JOULUA
sekä
onnea ja menestystä uudelle vuodelle
toivotamme sukulaisillemme ja tuttavillemme!
Anni ja August Kannisto
Anni ja Niilo Nurmi
Sudbury Ontario
(Huomioikaa joulukorttinamme)

Ainoastaan täten toivotamme
HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
kaikille tovereillemme ja ystävillemme!
Ida ja Oscar Männistö
226 Alerts Drive
Sudbury Ontario

Ainoastaan täten toivotamme
HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
kaikille tuttavillemme!
Anni ja John Lievonen
1843 Paris St., Sudbury, Ont.

Täten toivotamme
HAUSKAA JOULUA JA HYVÄÄ UUTTA VUOTTA
kaikille tovereille ja ystäville!
Alina ja Vili Eklund
188 Maki Ave. Sudbury, Ont.
(Huomioikaa joulukorttinamme)

Täten toivotamme
HAUSKAA JOULUA JA HYVÄÄ UUTTA VUOTTA
kaikille tovereillemme ja ystävillemme!
Irja ja Aatu Koivula
37 Miller Cres.
Sudbury Ontario
(Tämä on joulukorttimme)

HAUSKAA JOULUA JA HYVÄÄ UUTTA VUOTTA
toivotamme kaikille ystävillemme ja tuttavillemme!
Hilma ja Ensio Wuori
96 Nepahwin Ave.
Sudbury Ontario
(Huomioikaa joulukorttinamme)

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
toivotamme kaikille ystävillemme!
Laina ja Urho Purra
216 Drinkwater Street
Sudbury, Ontario
(Huomioikaa joulukorttinamme)

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
toivomme kaikille tovereille ja ystäville!
Vilma ja Eino Lehtola
437 Bessie Street
Sudbury, Ontario
(Ottakaa vast. joulukorttinamme)

ILOISTA JOULUA SEKÄ HAUSKAA UUTTA VUOTTA
ja rauhaa kaikille kansoille toivottavat
Hilja ja Anton Kaisla
Sudbury, Ontario
(Ottakaa vast. joulukorttinamme)

Ainoastaan täten toivotan
HAUSKAA JOULUA
ja
ONNELLISTA RAUHAN VUOTTA 1962
kaikille ystävilleni ja tuttavilleni!
HILJA SMITH
Puhelin OS 4-4981
343 Mabel Avenue
Sudbury, Ontario

Hauskaa Joulua

ja paljon onnea v. 1962

toivotamme kaikille järjestömme, kerhojemme ja seurojemme jäsenille, kulttuurityön tekijöille, ystävillemme ja kannattajillemme!

Parhaimmat kiitokset kaikesta kannatuksesta

RAUHA KAIKKIEN KANSOJEN KESKEN 1962!

CSJ:n Sudburyn Osasto **Sudburyn Naisten Kerho**

V.- ja u.-seura Alerts

SÄVEL KUORON JA MANDOLIINIORKESTERIN
UUDEN VUODEN KABARETTI
FINNISH-HAALILLA, LAUANTAINA, JOULUK. 30 P. 7 ILL.
LEO NIEMI JA KUMPPANIEN RAILAKAS SOITTO
• ERIKOISKORISTELU • JUHLA-ANTIMIA • LIHALEIKKELEET JA SALAATTIA
SISÄÄNPÄÄSY $1.50 HENKILÖLTÄ ATERIOINEEN

— Mont Blanc, Ranskassa oleva on Euroopan korkein vuori.

— Suur-Pariisin asukasluku 1961 oli 8,500,000 kun sensijaan se oli 1954 7,400,000.

ILOISTA JOULUA JA ONNEA V. 1962!
MODERN
Plumbing & Heating
J. A. BIRCH, omistaja
Puh. DI 5-5014
118 Secord Street
Port Arthur Ontario

Vuodenajan tervehdyksemme!
NEWBOLD SHELL SERVICE
Mekaanikko BILL NEWBOLD oli aikaisemmin Kiiskilän liikkeessä
Puhelin DI 4-8351
220 N. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

HAUSKAA JOULUA
JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
toivotamme suomalaisille asiakkaillemme!
Canadian Northern Hotel
Paul Kornylo, omistaja
Puhelin DI 5-5011
Bay ja Cumberland kulm.
Port Arthur Ontario

HAUSKAA JOULUA JA ONNEA V. 1962!
GEO. BURKE JEWELLERS LTD.
Cumberland ja Arthur katujen kulm., Port Arthur, Ont.

Hauskaa joulua ja hyvää uutta vuotta!
CLIFF'S ESSO SERVICE
Korjaustyötä — Sytyttäjä- ja jarruekspertit
Puhelin DI 4-6342
Oliver Rd.—High St. kulm. Port Arthur, Ontario

KIITOS ÄÄNESTÄJILLE!

Vilpitön kiitokseni kaikille, jotka kannattivat ja äänestivät minua Port Arthurin koululautakuntaan. Koska koululautakuntaan pyrkineet muut ehdokkaat eivät esittäneet mitään ohjelmaa, niin käsitän minulle annetun äänimäärän ilmaisevan kaupungin väestön mielipiteen aseistariisumisen, Canadan riippumattomuuden ja rauhan puolesta, sekä virallista USA:n—Canadan sotahysteerian kiihottamista vastaan yleensä ja varsinkin kouluissa, jonka poistaminen on ensikohtaisen tärkeä lastemme ja lastenlastemme tulevaisuuden suojelemiselle.

Toivotan HAUSKAA JOULUA JA PAREMPAA UUTTA VUOTTA KAIKILLE!

A. T. HILL

316 Bay Street Port Arthur, Ont.

HAUSKAA JOULUA JA ONNEA UUDELLE VUODELLE 1962
TOIVOTTAA
THE CREST HOTEL
Port Arthurin nykyaikaisin ja uusin hotelli
UUSIAIKAISEMMIN KALUSTETUT HUONEET — MATOT YLI LATTIAN
RAVINTOLA, JOSSA ON ERINOMAISET ATERIAT
PUHELIN DI 5-1244
Red River Road — Highway 17 A — Port Arthur, Ont.
Kaksi mailia kaupungin keskustasta

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA TOIVOTAMME KAIKILLE ASIAKKAILLEMME JA LIIKETUTTAVILLEMME!
WANSON LUMBER CO. LIMITED
"Kaikkea rakennusalaan kuuluvaa löydätte Wansonilta"
PUHELIN DI 5-6589
277 JOHN STREET PORT ARTHUR, ONTARIO

Jättiläislintuja taruissa ja todellisuudessa

Vuonna 1959 maapallon eläinkuntaa tutkiva tiedemiespiiri koko maailmassa kiinnitti huomiota englantilaisen lehden "London Illustrated News-in" julkaisemaan sensaatiomaiseen selostukseen: "Englannin ilmavoimien lentäjät ovat löytäneet Uuden Seelannin eteläisen saaren vuoristometsistä eläviä moa-lintuja!" Lehti julkaisi myös valokuvia, jotka eivät olleet kovin selviä, mutta joissa kuitenkin voitiin nähdä lintujättiläisen siluetti.

Miksi uutinen moa-linnusta saattoi niin kiinnostaa tiedemiespiirejä? Kysymys oli linnusta, josta on nykymaailmalle säilynyt vain Uuden Seelannin metsästäjävanhusten tarinoita ja muutamia luurankoja ja muita jäännöksiä. Ne osoittavat, että Uuden Seelannin merkilliseen eläinmaailmaan on kuulunut ihmeellinen, suurikokoinen moa-lintu.

Uuden Seelannin löysivät ensimmäisinä maorit, polyneesialaiskansojen huomattavin heimo jo parisataa vuotta ennen kuin ensimmäinen eurooppalainen astui Amerikan mantereelle.

Noiden saarten ihmeellinen maailma yllätti tulijat. Siellä kohosi ikivanhoja saniaiskasvimetsiä, jollaisia ei enää muualla löytynyt. Vuorilta vyöryi laaksoihin jäävirtoja, jotka ulottuivat aivan kuumien lähteiden äärelle. Merkillisin oli saarten eläinkunta: ei ainoatakaan nelijalkaista eläintä löytynyt mistään, kaikkialla hallitsivat yksinvaltiaina linnut. Ihmeellisimpiä niistä olivat moat, jättiläiskokoiset, siivettömät strutsit, jotka liikkuivat kömpelösti suurilla norsumaisilla jaloillaan. Näistä linnuista muodostui haluttu riista metsästäjämaoreille.

Kun Uudelle Seelannille saapui myöhemmin eurooppalaisia, he kuulivat hämmästyttäviä tarinoita valtavista linnuista, mutta elävää moaa ei kukaan nähnyt. Ehkäpä tarinat linnuista olivat vain legendaa, arveltiin. Kunnes yht'äkkiä vuonna 1839 saarilta löydettiin suurikokoinen luu. Aluksi sitä luultiin härän sääriluuksi, mutta kun luu vietiin Englantiin, todesi tunnettu paleontologi Richard Owen, että se oli kuulunut jättiläismäiselle strutsille. Myöhemmin tutkimukset vahvistivat tämän käsityksen. Löydettiin yli kymmenen erilaisen moa-lajin jäännöksiä. Eräät niistä olivat olleet vain lehtokurpan kokoisia, toisia saatettiin verrata vain norsuun. Olivatpa jotkut moat saavuttaneet lähes neljän metrin korkeuden! Tällainen lintu painoi hyvän hevosen verran — kolmisensataa kiloa!

ELÄVÄN MOAN ETSINTÄ

Vielä nytkin Uudella Seelannilla löydetään erinomaisesti säilyneitä moan luurankoja, joskus suorastaan ulkineen päivineen tai pesineen, joissa yhä ovat munat jäljellä. Maorivanhukset puolestaan kertovat, että lapsuudessaan he olivat osallistuneet moa-lintujen metsästykseen. Sen vuoksi eräät optimistiset eläintieteilijät eivät ole vieläkään menettäneet toivoa löytää eläviä moa-yksilöitä Uuden Seelannin vuorimetsistä. Kuitenkaan eivät mitkään ponnistukset ole tuottaneet tulosta.

Ankaksi osoittautui myös englantilaislehden tieto elävän moan löytymisestä vuonna 1959. Moa-lintujen huomattavin asiantuntija, uusseelantilaisen Dominion-museon johtaja Robert Fall Wellingtonista vakuutti, että ehdottomasti kukaan ei ole voinut nähdä tai valokuvata elävää moalintua. Hän piti tällaisia tietoja ehdottoman valheellisina siksi monta todella tieteellisesti pätevää retkikuntaa oli tutkinut Uuden Seelannin saaret läpikotaisin.

JÄTTILÄISLINTU "TUHANNEN JA YHDEN YÖN TARINOISTA"

Jättiläislintuja ei ole kuitenkaan länyt vain Uudella Seelannilla. Maapallon toiseltakin kolkalta, tuhansien kilometrien päästä noista Tyynen valtameren eteläosan saarista löytyi toinen saari, Madagaskar, jolla on niinikään elänyt suurikokoisia strutseja.

Arabit olivat aikoinaan ensimmäiset Madagaskarille saapuneet valkoihoiset ja eikä siis ollut sattuma, että juuri heidän tarinoissaan — "Tuhannen ja yhden yön tarinoissa" — kerrotaan ihmeellisestä Rok-linnusta joka oli jättiläismäinen kooltaan. Näin kertoi Sinbad-merenkulkija kohtaamisestaan Rok-linnun kanssa: ". . . niin aurinko yht'äkkiä pimeni, niin että oli vain kuin yöllä. Minä ajattelin, että taivaalle oli noussut tavaton ukkospilviä, mutta asia oli niin, että tiesin näin suunnattoman suuren linnun tulevan siivet levällään. Se oli syynä pimenemiseen, sillä se oli peittänyt auringon valtavalla ruumiillaan."

Eurooppalaiset tutustuivat Madagaskarin jättiläismäisiin strutseihin vasta viime vuosisadan alkupuolella. Linnulla oli pieni pää pitkän käärmemäisen kaulan jatkona, paksut jalat ja siipien paikalla kehittymättömät tyngät. Afrikkalainen norsu, joka on kookkain nykyisin eläviä, ei tavallisesti kasva kolmea ja puolta metriä korkeammaksi, silloin tällöin tavataan neljän metrin korkuisia yksilöitä. Kolmen metrin korkuiset Madagaskarin strutsit eivät sen sijaan olleet harvinaisia. Painoa niillä on ollut vain hieman vähemmän kuin norsuilla.

Madagaskarin strutsien munia on vielä löydetty saaren turvesoista — jokainen niistä on yhdeksän litran vetoinen eli vastaa 184 tavallista kananmunaa! Sellaisesta munasta olisi voitu valmistaa munakas lähes sadalle nälkäiselle!

Vielä viime vuosisadan puolivälissä Madagaskarin asukkaat vakuuttivat, että "norsulintuja" asuu saaren etäisimmissä osissa, joissa ei ole ihmisasutusta. Nykyisin tämä strutsilaji katsotaan sukupuuttoon kuolleeksi. Kuka on voinut näin lyhyessä ajassa tuhota jättiläislintujen koko kannan?

On tunnettua, että Madagaskarin asukkaat eivät itse pyydystäneet strutsejaan. Syyllisiä erään maailman merkillisimman linnun tuhoon ovat olleet eurooppalaiset, jotka saapuivat saarelle valloittajina. He eivät säälineet enempää saaren asukkaita kuin sen luonnonrikkauksiakaan. Puutavarayhtiöiden suorittama metsien hävitys tuhosi strutsien elämisen mahdollisuudet — linnuthan olivat eläneet juuri noissa läpipääsemättömissä metsissä ja soilla.

TAKAHE-LINNUN TARINA

Ei ole aina helppoa selvittää, minkä vuoksi jotkin eläinlajit kuolevat sukupuuttoon. Sen sijaan on paljon helpompi osoittaa, miten voidaan säilyttää täydelliseltä tuholta jokin harvinainen imettäväis- tai lintulaji. Tärkeintä ovat tiukat rauhoitusmääräykset sekä kaikkien eläinystävien yhteiset ponnistukset. Tässä suhteessa takahe-linnun historia on erittäin opettavainen.

Uuden Seelannin tutkijat päättelivät paikallisten asukkaiden kertomuksista, että saarilla oli moa-linnun lisäksi elänyt jokin toinenkin merkillinen lintu, jota maorit kutsuivat "takaheksi". Jo tämän ihmeellisen linnun muisteleminenkin sai vanhat metsästäjät haltioihinsa — mutta minkäänlaisia jälkiä siitä ei voitu löytää ja niin uskottiin sen kuolleen sukupuuttoon.

Mutta sitten tuli vuosi 1947 ja silloin muuan tohtori Orbell, luonnonystävä pienestä uusseelantilaisesta kaupungista, päätti täsmällisesti tarkistaa, oliko olettamus takahen sukupuuttoon häviämisestä oikea. Muutamien tovereittensa kanssa hän tunkeutui Uuden Seelannin eteläisen saaren tiheisiin vuoristometsiin.

Ensimmäisen tutkimusmatkan aikana supistuivat löydöt kartoittajille tuntemattoman järven keksimiseen — takahea eivät miehet löytäneet. Kuitenkin tutkijat kuulivat jonkin oudon linnun ääntelyä ja näkivät erikoisia linnun jälkiä ja tämä herätti heissä uusia toiveita.

Seuraavana vuonna Orbell palasi jälleen Te-Anaun metsään varustettuna kaikkein uusimmilla tutkimusvälineillä, kaikilla mahdollisilla linturekisteröivillä ja ensiluokkaisilla, kaukoobjektiiveilla varustetuilla kameroilla. Hän ei unohtanut edes renkaita, joilla löydetyt linnut voitaisiin merkitä. Häntä odottikin menestys. Heti alkuun tarttui hänen verkkoonsa kaksi elävää takahe-lintua. Ihmeellisen värikkäät linnut kiinnitettiin pyydykseen, kuvattiin joka puolelta kuten filmitähtiä konsanaan, merkittiin linturenkaalla ja päästettiin vapauteen.

Myöhemmin kolmannen retkensä aikana tohtori Orbellin onnistui löytää takahe-linnun pesiä. Tutkittuaan kolmisenkymmentä pesää tohtori Orbell tuli johtopäätökseen, että takahe-pariskunta kasvattaa vuodessa vain yhden ainoan yönmustan poikasen.

Tutkijat laskivat, että kahdessa vierekkäisessä laaksossa tällä alueella elää 50—100 täysikasvuista takahelintua. Tietysti täytyi jossakin läheisyydessä olla vielä muitakin näiden ainutlaatuisten lintujen pesimispaikkoja.

Uuden Seelannin hallitus päätti pelastaa takahe-linnun ja julisti Te-Anaun alueen rauhoitetuksi. Rauhoitusalue käsittää 400,000 aaria, mikä on täysin riittävä tila kasvattamaan näiden harvinaisten lintujen uuden sukupolven.

Nykyisin löydetään yllin kyllin valokuvia ja värillisiä piirroksia takahelinnusta jokaisessa Uutta Seelantia esittelevässä eläinkuvastossa, onpa lintu saanut kuvansa myös maan postimerkkeihin. Sen pelastuminen sukupuuttoon häviämiseltä on muuttunut kaikkien luonnonystävien toiminnan symbooliksi.

Takahe-lintu ei ole kuitenkaan ainoa tuholta säilynyt. Oli kulunut yli sata vuotta siitä, kun Kaliforniassa oli viimeisen kerran nähty "ilmojen jättiläisen" — kondorikotkan ylpeä lento. Nämä linnut olivat joutuneet "kultakuumeen" Kaliforniaan tuomien seikkeilijoiden uhreiksi viime vuosisadan puolivälissä.

Ja sitten aivan odottamatta löysivät eräät metsämiehet Los Angelesin pohjoispuolella vuoristosta kondorin pesiä. Myös nämä harvinaisiksi muodostuneet linnut julistettiin rauhoitetuiksi ja nykyisin alueella elää jo noin kuutisenkymmentä yksilöä.

VALKEAN HAIKARAN PELASTUMINEN

Valkeiden haikaroiden lumivalkeat, pehmeät sulat ovat jo kauan olleet naisten iltapuvuston suosittuja koristeita ja hinnaltaan huikean kalliita. Näiden ainutlaatuisen kauniiden sulkiensa vuoksi alettiin valkeata haikaraa aivan säälimättä tuhota kaikkialla, missä sitä vain tavattiin. Yksinomaan Venezuelasta vietiin vuosittain 1.5 miljoonan valkean haikaran sulat ulkomaille!

Aikoinaan eli valkoisia haikaroita myös Venäjällä, Volgan alajuoksun varrella. Sinnekin saapuivat metsästäjät — noina aikoina ei ollut vielä minkäänlaisia luonnonsuojelulakeja olemassa. Täysikasvuisia yksilöitä tuhottiin säälittä ja ilmeisesti suunnattomia määriä haikaran poikasia kuoli hoidon puutteeseen. Tämä tuhoaminen kesti vuosikymmeniä ja vihdoin vuonna 1916 todettiin, että valkeasta haikarasta on jäljellä vain muisto.

Vallankumouksen jälkeisessä Neuvostoliitossa alettiin luonnon rikkauksien kaikinpuoliseen säilyttämiseen kiinnittää suurta huomiota ja osansa tästä huolenpidosta ovat saaneet myös linnut. Niinpä valkeiden haikaroiden ammattimainen metsästys kiellettiin ja [illegible] Astrakanin ja Kzyl-[illegible] rauhoitus-[illegible]. [illegible] haikaroiden lukumäärä hitaasti, mutta jatkuvasti kohota. Vuonna 1940 arvioitiin Astrakanin täysikasvuisten haikara-yksilöiden määrä tuhanneksi.

Aina ei ehditä ajoissa sukupuuttoon kuolevien eläinten avuksi — siitä on Uuden Seelannin ja Madagaskarin strutsilinnut surullisina esimerkkeinä. Kulttuurin kehittyessä päästään kuitenkin myös tällä alalla eteenpäin — ja varsinkin sen jälkeen, kun erilaisten eläinten määrätietoinen suojelu ei ole ristiriidassa yksityisten kauppamiesten voitonpyynnin kanssa.

Linnut seuraavat tähtien tietä

Eräällä Saksassa sijaitsevalla planetariolla suoritettiin äskettäin varsin mielenkiintoinen koe. Kauan on kiistelty siitä, mikä vaisto ohjaa lintuja näiden muuttaessa varmoja reittejään etelään syksyllä ja keväällä taas pohjoiseen. On todettu, että linnut osaavat suunnistautua auringon liikkeiden mukaan. Entä yöllä? Kaikki tietävät, että muuttolinnut suorittavat lentoja myös öiseen aikaan. Planetariossa järjestettiin koe, jonka koekaniineina ja "yleisönä" olivat ihmisten sijasta linnut. [illegible] F. Sauer näytti ensin linnuille tähtitaivaan planetariosta sellaisena kuin se on syksyllä. Linnut uskoivat keinotaivaaseen, luulivat syksyn saapuneen ja kun ne päästettiin irti ne alkoivat lentää lounaaseen. Mutta vasta kokeen jälkeen tiedemiehen olevan täysin varma. Sauer kokosi linnut uudestaan planetarioon näyttäen niille nyt tähtitaivaan, jonka tähdet oli sijoitettu niin kuin Välimeren maiden taivaalla. On kauan tiedetty, että muuttolinnut syksyisin lentävät ensin lounaaseen ja saavuttuaan Välimerelle suoraan etelään. Sauer siis odotti, mitä linnut tekisivät. Hän ei pettynyt: niin pian kuin linnut olivat taas vapaina, ne pyrähtivät lentoon, tällä kertaa suoraan etelään uskoen olevansa jo Välimeren rannoilla. Asia oli selvä: linnut seuraavat tähtien tietä, — tai miksei — Linnunrataa.

18 valtiota tulee aseistariisumiselimeen

New York. — USA ja Neuvostoliitto ovat sopineet aseistariisuntaelimen kokoonpanosta, ilmoitti USA:n valtuuskunnan edustaja.

Sopimuksen mukan elimeen tulee 18 kansakunnan edustajat, nimittäin viisi länsivaltain ja viisi sosialististen maiden edustajaa jotka osallistuivat Genèven aseistariisuntaneuvotteluihin sekä kahdeksan muuta jäsentä jotka valitaan maantieteellisten periaatteiden mukaan.

SYNTYNYT

TERVE TYTTÖ ANNA-LIISA SUSANNA

joulukuun 12 pnä 1961

ANNETTE JA BOB HEWLETT,
33 Euphrasia Dr.,
Toronto 19 Ontario

Koulun käynyt HIEROJA
ottaa vastaan ammattiinsa kuuluvaa työtä South Porcupinen uudella saunalla (Northern Steam Bath and Health Centre) kaikkina saunomispäivinä klo 12 ap.—klo 12 ip.
Sopimuksen mukaan teen aamupäivisin kotikäyntejä perheissä ja yksityisasunnoissa. Myöskin sunnuntain ja maanantain omistan kotihierontaan koko päivät.
Tehkää tilauksenne:
Miss Briitta Siltala
SOUTH PORCUPINE, ONTARIO
(9—16—6—13)

Ainoastaan täten toivotan
HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
kaikille ystävilleni!
Hilda Huhtanen ja Harold
80 Nepahwin Ave.,
Sudbury Ontario

ILOISTA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
toivotamme kaikille tuttavillemme!
Naimi ja Kusti Lindstrom
Edmonton Auto Court, 104th & 71st Ave.
Edmonton Alberta

SALK VAI SABIN?

Jatkoa 5. sivulta

rata muiden ihmisten terveyden ja ehkä elämänkin.

Hän ei onnistunut sen vuoksi, että uskalsi, vaan siitä syystä, että muita aikaisemmin näki elävän rokotteen paremmuuden.

Tshumakov ei saanut vastaväittäjiään vakuuttumaan kantansa oikeutuksesta, mutta oli kuitenkin niin varma rokotteen vaarattomuudesta ja tehokkuudesta, että tiedusteli Eestin neuvostotasavallan terveydenhoitoviranomaisilta lupaa ryhtyä rokotekokeeseen, koska Eestissä poliosairaudet ovat lisääntyneet vuosi vuodelta ja nousseet vuonna 1958 huolestuttavasti — 82.2 tapausta 100,000 asukasta kohti. Eestin terveydenhoitoviranomaisten myönnettyä luvan, hän matkusti sinne mukanaan joukko avustajia ja aloitti tammikuussa 1959 joukkorokotukset.

Heti kun ne päättyivät, todettiin sairastumisessa jyrkkä lasku.

YLEISROKOTUS KAUTTA MAAN

Elävä rokote sai heti paljon uusia kannattajia ja maan eri puolilla aloitettiin rokotukset. Tashkentissa ne aloitettiin epidemian puhkeamisen aikana ja epidemia saatiin pysähtymään.

Vuoden 1959 loppuun mennessä oli rokotettu jo lähes 15,200,000 henkilöä (2 kuukauden ikäisistä 20-vuotiaisiin asti). Teho oli ilmeinen. Vastustajat vaikenivat ja poliorokotuksesta tuli pakollinen samoin kuin on ollut isorokkorokotus.

Moskovassa alettiin valmistaa rokotetta rakeiden muodossa. Jokainen rae sisältää makeiskuoressa 2 tippaa rokotetta. Tämä rokote on itsekin miellyttävän makuinen, mutta rakeen muodossa se on tullut äärettömän helppokäyttöiseksi. Vuoden 1960 aikana rokotetta sai ensimmäisen tai toisen kerran 77,478,000 henkilöä. Lähes sama määrä ihmisiä on saanut sitä tänä vuonna.

Nyt voidaan jo puhua tuloksista. Eestissä, kuten sanottu, tapausten määrä oli lisääntynyt vuosittain, mutta viime vuonna oli tapauksia enää vain 4,9 kutakin 100,000 henkilöä kohden eikä tänä vuonna Eestissä ole todettu ainoatakaan uutta poliotapausta.

Professori Tshumakov ilmoitti äskettäin, että nyt voidaan sanoa polion olevan Neuvostoliitossa jo voitettu sairaus.

Tähän käsitykseen yhtyi akateemikko Sabin käydessään äskettäin jälleen Moskovassa. Hän oli hämmästynyt toimenpiteiden mahtavista mittasuhteista ja erittäin tyytyväinen tuloksiin. Tshumakovin tavoin hän katsoo, että polion täydellinen hävittäminen on täysin mahdollista.

Neuvostoliittolaista valmistettavaa rokotetta käytetään useissa muissakin maissa. Esimerkiksi Saksan demokraattisessa tasavallassa, johon tätä rokotetta tuodaan Neuvostoliitosta, ei yli vuoteen ole esiintynyt poloiepidemiaa, kun sen sijaan naapurimaassa, Saksan liittotasavallassa tämän sairauden "sesonkinousu" oli viime kesänä melko huomattava. Polion vaikutuspiiri alkaa Elbeltä länteen Neuvostoliitossa valmistettava elävä poliorokote on kuitenkin valmis auttamaan kaikkia sitä tarvitsevia.

— Aleksandr Turbin, APN.

Tuomari McRuer kumosi tuomari Elmoren päätöksen

(Jatkoa 1. sivulta)

koon; että lakkoutumisoikeus kuuluu kirjoittamattoman lain eikä työsuhdelain piiriin ja että kysymyksessäolevilla työläisillä ei ollut mitään oikeutta lakkoihin ja lopettaa työnteon siitä tavalla kuin oli tapahtunut.

Tuomari McRuer sanoi kuitenkin päätöksessään, että koko lakitieteen historia viimeisen vuosisadan kuluessa on todennut, että lakko ei ole laiton salaliitto ellei siitä [illegible] muuta kuin tarkoitus edistää työläisten etuja.

Hän sanoi, että vaikka Ontarion työsuhdelaissa ei ole esilletuotu [illegible] oikeus [illegible] tunnustaa [illegible] lakkoutua joskin samalla rajoittaa lakko-oikeutta.

"Uskon, että väistämätön johtopäätös tästä on se, että Ontariossa tunnustetaan asetuksen mukainen lakkoutumisoikeus lain säädöksien puitteissa" sanoi tuomari McRuer. "En löydä laista mitään perustaa sille teorialle, että ryhtyäkseen lailliseen lakkoon työläisen on ensin erottava toimistaan." Jos työläinen eroaa toimestaan hän ei enää ole ko. työnantajan palveluksessa, selosti tuomari.

"On selvää minulle, että säädöksessä on kysymyksessä sellainen lakko, jossa työläiset lopettavat työnsä, mutta eivät kuitenkaan kieltäydy menemästä takaisin töihinsä."

Tuomari palautti mieliin, että Royal York-hotellin lakko oli laillinen toimenpide, johon ryhdyttiin vasta sen jälkeen kun kaikkia sovittelukeinoja oli yritetty ja neuvoteltu tulokseen pääsemättä.

Lakkoon osallistuneilla työläisillä oli säädöksen mukainen oikeus tehdä siten, jatkoi tuomari McRuer, ja tämä piti paikkansa erikoisestikin Charles Iretoniin nähden, joka johti lakkoa ja määräsi lakkovahdit paikoilleen.

Tuomari tähdensi edelleen, että työsuhdelaissa tunnustetaan jotta voi olla kahdenlaisia työnantajan palveluksessa olevia työläisiä — sellaisia, jotka ilmoittautuvat töihin ja jotka ovat lakossa ja laissa kielletään työnantaja erottamasta työstä tai uhkaamasta työstä erottamisella kummankaan luokan työläisiä siitä syystä, että he osallistuvat lailliseen union toimintaan.

"Jos tekisin minkä tahansa muun päätöksen lain (työsuhdelain) rakenteesta, tulos siitä olisi, että silloin kun kollektiivinen sopimus päättyy ja sovintoyritykset on loppuun käytetty, työnantaja olisi vapaa asettamaan sellaisia ehtoja, joita ei voitaisi odottaa työläisten hyväksyvän", sanoi hän.

— Baffin maalla oleva Frobisher-lahti on 150 mailia pitkä ja 40 mailia leveä.

TILATKAA VAPAUS!

THE D. J. ROBB FUNERAL HOME
SUOMALAISTEN SUOSITTU HAUTAANTOIMISTO
Puhelin ED 7-5252
102 N. Victoria St., Sarnia, Ont.

Täydellinen autohuoltoasema
NELSON Cities Service
547 Gerrard St. E., Toronto
Puh. 465—5131
Poltto-aineita, öljynvaihtoja rasvausta, renkaita y.m. autotarvikkeita. Autojen korjauksia.
Kääntykää kaikissa autoasioissa puoleemme

O.K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
HI. 4-3356 WA. 3-4378
KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA
Soittakaa tai kirjoittakaa
OLAVI NUMMINEN HELEN HIRVONEN
697 Bay St., Toronto, Ont. EM. 6-8586

Hauskaa joulua ja hyvää uutta vuotta!
LATVIALAINEN KUKKAKAUPPA
LOTUS FLORISTS
• Hienoja kukkia, taiteellisesti laitettuja
• Kukkalaitteita kaikkiin tarkoituksiin
• Puhutaan ruotsia, saksaa ja venäjää
Puhelin LE. 3-3884
802 Bathurst St. at Bloor St. W., Toronto, Ont.
Olkaa hyvä: Tehkää tilauksenne aikaisin!
(14—16—19—21)

CSJ:N OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, R. R. 3, Sudbury, Ont.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John St.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa joka kuukauden toinen sunnuntai, alkaen klo 2 iltapäivällä. Kirjeenvaihto sihteerille: Mrs. Hilda Saari, 4086 Eton St., North Burnaby, B.C. B.C.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R.R. 1. Worthington, Ont.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Timminsin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 7 illalla.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 7.30 illalla ja johtokunnan kokous kolmas tiistai klo 7 illalla. Kirjeenvaihto osoite 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Puheenjohtaja Edwin Suksi ja kirjeenvaihtaja: Aimo Mäki, Box 354, Sudbury, Ont.

Huomattava matkailutapaus 1962 matkustuskautena!
3 SUORAA KULKUVUOROA HELSINKIIN
suosittu ja ystävällinen
M.S. BATORY
MONTREALISTA
toukok. 4, heinäk. 6 ja elok. 10
Minimihinnat yhtäälle päin:
Ensimmäisessä luokassa $381.00 — Turistiluokassa $270.00
Muita kulkuvuoroja KÖÖPENHAMINAAN, mistä on hyvät yhteydet kaikkialle SUOMEEN: Quebecista — huhtikuun 6: MONTREALISTA — kesäk. 8, syysk. 14, lokak. 15, marrask. 13 ja Quebecista — jouluk. 10.
Tiedustelkaa paikalliselta asiamieheltänne tai
GDYNIA AMERICA LINE
Pickford & Black Ltd., General Agent
220 Bay Street Toronto 1, Ont.

Gdynia America Linjaa edustaa:
VAPAUS TRAVEL AGENCY
100 ELM STREET WEST SUDBURY, ONTARIO

North End Bakery
Inga ja Ilmari Toimunen
Suosittuja leipomotuotteita
Puh. OS. 5-6811
395 Melvin Ave. Sudbury

Universal Electric
K. Jokinen
1451 Paris St. OS. 5-2724
ASENNUKSIA - KORJAUKSIA

SUOMALAINEN PARTURI
MARTHA MAKI
KING EDWARD
PARTURILIIKKEESSA
King Edward Hotellin alakerrassa
LUOTETTAVA PALVELU

L. Y. Lacourciere
Nykyaikaiset silmien tarkastus- ja silmälasien valmistuslaitteet.
Myös valmistamme silmämunalinssejä ja silmälaseja lääkärin reseptin mukaan.
Puh. OS. 4-5156, kotiin OS. 3-2674
38 Elm St. E. yläk., Sudbury, Ont.

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN OS. 3-9596
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

Erikoislääke käsien ja jalkojen verenkierrolle
Antaa niille lämpöisyyttä
Auttaa pintaveren kiertoa ja helpottaa huonon verenkierron aiheuttavia kipuja, huimausta ja pyörtymistä, joten voitte kävellä pitemmästi vähemmällä kivulla. Auttaa myös ruokahalua ja jokapäiväisen elämän nautintoa.
PULLO 4.90 ynnä 20c postikuluihin
KARI PHARMACY
Puh. OS. 5-6572
137 Kathleen St. W. Sudbury

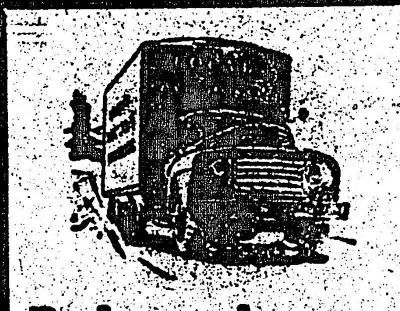

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. OS. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Lasten joulujuhla, Finnish-haalilla, sunnuntaina, joulukuun 17 pnä kello 2 ip. Kaikki tervetulleita.

Työn Puiston mainio sauna auki lauantaina, sunnuntaina ja keskiviikkona kello 1—11 ip.

Viikon kuluttua lauantaina, jouluk. 30 pnä, on Finnish-haalilla uudenvuoden vastaanottajaiskabaretti missä alkaa tarjoilu jo kello 7 illalla ja tanssi kello 8.

Mine-Mill uniolla Arenalla suuri kokous sunnuntaina

Mine-Mill union jäsenillä on sunnuntaina joulukuun 17 pnä, alkaen kello 8.15 illalla Sudburyn Arenalla suuri jäsenkokous, missä keskustellaan terästyöläisten union reittauksen aiheuttamasta suuresta vaarasta työläisten nyt nauttimien oikeuksien kohdalta ja keinoista tämän vaaran torjumiseksi.

Kokouksessa puhuu Mine Mill Union kansallinen presidentti Ken Smith ja kolme muuta hyvin tunnettua unionistia: Sähkötyöläisten union edustaja John Pare puhuu sekä englannin- että ranskankielellä. Sen lisäksi esiintyy puhujina autotyöläisten union (UAW) No 444 edustaja Charles Brooks ja hyvin tunnettu terästyöläisten union jäsen mr. Laverly Hamiltonista.

Union jäsenten vaimoja ja kannattajia kehoitetaan myös saapumaan tähän tärkeään kokoukseen nimenomaan siinä mielessä, että he voivat henkilökohtaisesti päästä selville siitä, mistä on todella kysymys.

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. OS. 4-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori OS. 4-4014
kotiin OS. 3-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN OS. 4-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Juhla-asu vaatteillenne

We'll send them back bright as Christmas, fresh as the new year!
Sallikaa meidän noutaa vaatteenne SANITONE puhdistamista varten. Saatte ne takaisin kirkkaina kuin joulu ja raikkaina kuin uusi vuosi.
SUDBURY STEAM LAUNDRY LTD.
Vanhin pesu- ja puhdistuslaitos kaupungissa
171 LARCH STREET PUHELIN OS. 5-6445
(12-16)

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

Lasten joulujuhla alkaa kello 2 ip. Finnish haalilla

Pidetäänpä mielessä, että Finnish haalilla tänä sunnuntaina, (17 pnä) pidettävä lasten joulujuhla alkaa kello 2 iltapäivällä. Siellä on lapsilta monipuolista ohjelmaa ja pukkikin tulee pikkuantimineen lapsia tervehtimään.

Kaikki tervetulleitat!

Uudenvuoden aattona on kemut Wanupissa

Wanupin suomalaisella haalilla on uudenvuoden aattona, siis joulukuun 31 päivänä, oikein hauskat uudenvuoden vastaanottajaiskemut. Tilaisuus alkaa kello 9 illalla. Hyvä ravintola—ja hauskaa seuraa.

"Majavajärvellä" on kahdet juhlat vielä tänä vuonna

Beaver Lake. — Vaikka vuosi tekee loppuaan, niin täällä on kuitenkin vielä ainakin kahdet yhteiset kemut.

Ensi sunnuntaina, joulukuun 17 päivänä, alkaen kello 12 päivällä, on CSJ:n uudella haalilla Jehun kalkkuna- ja laatikkopäivällinen. Hyvä ateria, mukavaa seuraa ja tilaisuudesta saatavat varat käytetään urheilutoiminnan edistämisen hyväksi.

Sitten uudenvuoden aaton aattona, eli lauantaina, joulukuun 30 päivän iltana on samassa paikassa CSJ:n 50-vuotisjuhla. Tervetuloa juhlimaan.

"Pitkäjärveläiset" haluavat pitää Vapauden ennallaan

Long Lake. — No, saatiinhan sitä lunta lopulta täällä Sudburynkin ympäristöllä, ja vielä oikein vesisateen höysteämänä. Niin, onhan se vuodenaikakin se, jolloin lunta odotellaan. Jäät kuitenkin jäävät heikoiksi kun lumisohju peitti sen heti, vaan voihan lumi vielä vedeksikin muuttua.

Pitäisi kuitenkin kirjoittaa hieman osastomme viimeksipidetyn kokouksen päätöksistä ja asioista.

Syntyi mm. oikein vilkas keskustelu Vapauden asioista. Se rahapuoli kun on ainaisena kiusana ja sen mukana kaikki muu.

Jäsenistön mielipidettä kysyttiin, että mitä puolta yleensä ollaan Vapauden ilmestymisen suhteen. Halutaanko lehden ilmestyvän nykyisellään kolme kertaa viikossa, tai sitten kerran viikossa, eli viikkolehtenä? Kummassakin tapauksessa olisi omat rahahuolensa — 3 kertaa ilmestyvänä ehkä kuitenkin suuremmat.

Meidän osastomme saapuvilla olevat jäsenet olivat yksimielisesti sillä kannalla, että Vapaus olisi pidettävä kolme kertaa viikossa ilmestyvänä, kuten nytkin. Siinä yhteydessä arvosteltiin asioita puoleen ja toiseen, mutta pääasiana oli, että Vapaus on pidettävä keinolla millä tahansa 3-päiväisenä.

* * *

Meillä, kuten muuallakin harvenee tämä vanhempi kaarti jatkuvasti. Tämän syksyn aikana on meidän joukostamme muuttanut kolme vanhaa jäsentä vanhainkodin asukkaiksi. He ovat: Aino Ahokas sekä Anna ja Topi Leskinen. Aino ja Anna ovat osastomme perusavia jäseniä. Anna, (entinen Purola) on ollut aina osastomme toimivampia jäseniä. mutta sitten tuli sairaus esteeksi. Topi myös on ollut työväenliikkeen mukana nuoruudesta asti. Jo punakaartissa ollessaan sai hän kokea kaikki sen aikaiset kauhut ja vaivat.

Niin, siellä vanhainkodissa (Pioneer Manor) on siis meillä kolme jäsentä viettämässä vanhuuden päiviään. Muistakaa käydä heitä tervehtimässä. Se virkistää heitä kun toverit muistavat.

Hauskaa joulua toimitukselle ja Vapauden koko perhekunnalle toivottaa Riikka.

Ramsey ja Trout Laken jäätyminen aikataulusta jälessä

Ramsey järven jäätyminen on tänä vuonna huomattavasti myöhäisempi kuin viime vuonna, tiedoitettiin Austin Airways yhtiön lentoasemalta.

Viime vuonna oli mainittu järvi umpijäässä joulukuun 11 päivänä, mutta tänä vuonna samana päivänä vain pieni osa järven pinnasta oli jääkuoren peittämä.

Myöskin Trout Laken jäätyminen on jälessä aikataulusta. Vielä eilen, joulukuun 14 pnä, oli järven keskiosa jäästä vapaa. Viime vuonna joulukuun 11 pnä oli Trout Lake kokonaan jään peittämä.

Vuonna 1959 saivat Sudburyn alueen järvet jääpeitteen jo marraskuun 26 pnä.

Hautaustoimiston rakennustyömaalla mielenosoittajia

Neljän miehen lakkovahtilinja ilmaisi keskiviikkona protestinsa siitä kun Co-Operative Funeral Homen rakennustyömalla Notre Damen varrella käytetään ei-union työvoimaa. Lakkovahdinnan oli järjestänyt Sudburyn rakennustyöläisten neuvosto ja Paul Guertin sanoi, että lakkovahtien tarkoituksena oli "informoida" yleisöä siitä, mitä on menossa. Työt jatkuivat lakkovahdinnasta huolimatta.

Ko. hautaustoimiston johtaja Jacques Fernand on sanonut, että hänen liikkeellään ei ole mitään tekemistä näiden lakkovahtien kanssa. "Kirvesmiesten unio ilmoitti meille, että Taillefer on union hyväksymä urakoitsija. Minä en tiedä nykäläinen tilanne on nyt. Rakennus on ollut tekeillä kolmisen kuukautta ja se valmistuu ensi kesänä.

John Pohjola haudattu Park Lawn hautausmaahan

St. Joseph sairaalassa joulukuun 6 pnä kuollut 66-vuotias John Pohjola, Garsonista, haudattiin Jackson and Barnard hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan. Ruumiinsiunauksen suoritti pastori T. Häkkinen. Hautaankantajina palvelivat Joseph Malley, Edward Mathews, Albert Jukkala, Henry Rudiak Davis Mann ja Eino Wilen.

Lautakunta vapautti trokinajurin

North Bay. — Keskiviikkona suoritetussa vapaakyydin ottajan Paul Larmondin kuolemansyyn tutkinnossa antoi lautakunta lausunnon, jolla trokinajuri Deter Schram vapautettiin syyllisyydestä Larmondin kuolemaan.

31-vuot. Schram Kirkland Lakelta, oli ottanut kyydilleen ottawalaisen Larmondin juuri vähän aikaisemmin kun hänen trokinsa syöksyi Marion Creekiin.

Kuolemansyyntutkijalautakunta antoi Schramille tunnustuksen siitä, että vaikka hän itsekin oli loukkaantunut sukelsi hän jäiseen veteen, yrittäen vapauttaa trokin alle jääneen Larmondin.

TILATKAA VAPAUS!

Arvo Puuronen haudattu Park Lawn hautausmaahan

Liikennetapaturman uhrina maantie No 17 kotinsa lähettyvillä joulukuun 6 pnä kuollut 46-vuotias Arvo Puuronen Worthingtonista haudattiin Lougheed hautaustoimistosta. Rev. Charles Boyd, Presbyterian kirkosta, suoritti ruumiinsiunauksen. Puuronen haudattiin Park Lawn hautausmaahan.

Syyttää kaupunkia työmaatapaturmasta

Kaupungin valutustolle ilmoitettiin tiistaina että työväen tapaturmalautakunta pitää Sudburyn kaupunkia vastuunalaisena syyskuussa tapahtuneesta viemäriojan luhistumisesta sillä perusteella, että tämä työ suoritettiin ei-turvallisella tavalla. Tapaturmajuttu tulee tutkijakomitean käsiteltäväksi tammikuun 24 pnä 1962. Jos tapaturmalautakunnan syytös pitää paikkansa, kaupunki joutunee maksamaan enemmän tästä tapaturmasta.

Onnettomuus tapahtui Bouchar kadulla Lockerbyssa. Kaksi miestä F. Drolet ja H. Lepage hautaantui maaluhistman alle syysk. 21 pnä Kummatkin saatiin pelastetuksi, mutta he molemmat saivat useita vammoja.

Viemäri tuli korjatuksi

Myöhään öisin työskennelleet kaupunkin korjaustyömiehet saivat Elm-kadulla, Elgin kadun kulmauksessa korjatuksi 6 tuumaisen viemäriputkeen tulleen vian.

Viemärijohtoon tuli vika maanantaina. Keskiviikkona se saatiin korjatuksi. Korjaustyö oli tehtävä öisin siksi ettei syntynyt liikenneruuhkaa kaupungin vilkasliikkeisimmällä kadulla.

Juhlatarpeita
HUOM. JÄRJESTÖT
klubit, seurat, liikkeet, tilatkaa uuden vuoden aattojuhlaanne hattunne, pillinne ja ilmapallonne TUKKUHINNALLA. Suurin valikoima Toronton ja Winnipegin välillä. Kirjoittakaa:
Nickel City Wholesale
P. O. Box 183, Sudbury tai soittakaa puh. OS. 3-1389
(14 to 16 e.i.)

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA AUKI KOKO PÄIVÄN
lauantaina, joulukuun 16 pnä, klo 8.30 ap.—6 ip.
Uudet äänilevyt saapuneet, tulkaa valitsemaan omanne kun valikoima on vielä täydellinen
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
100 ELM ST. WEST SUDBURY, ONTARIO

Uuden
PLAZA 69 KENKÄKAUPAN
Joulun ENNAKKOMYYNTI
KUULUISIA ITALIASTA TUOTETTUJA
naisten ja miesten kenkiä
tav. 26.95 saakka
MYYNNIN AIKANA **$13.69**
Kaikenlaisia lasten kenkiä ja kumijalkineita koko perheelle
(14—16—19—21)

VERRATTOMILLA ALENNUSHINNOILLA
laatuhuonekaluja jouluksi!
POIKETKAA KATSOMASSA VARASTOAMME JA VERTAILEMASSA HINTOJAMME
MUISTOLAHJA: Näyttämällä tämän ilmoituksen "D E M" F A B B R O L L E, Plaza 69 kaupan liikkeenhoitajalle, saatte häneltä pienen muistolahjan.
Parhain vuodenajan tervehdyksin ja kiitoksin!
HYLAND FURNITURE CO. LTD.
PLAZA 69 OSTOKESKUKSESSA. PUH. OS. 4-9661
Kauppa myös "New Sudbury" ostokeskuksessa
(14—16—19—21)

KYSYKÄÄ 'PAKETOIDUISTA' VAKUUTUKSISTA
säästätte vakuutusmaksuissa
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
OLIVER R. LAINE — Kotiin OS 4-4167
PENTTI PENTTILÄ — Kotiin OS 5-2941
Konttori OS 5-6427
49 Elgin St. N. (Vastapäätä poliisiaseman) Sudbury, Ontario

Tunnelille tulee $21,600 lisähintaa

Työmääräysten muutokset ja eräät lisäykset aiheuttaa Sudburyn viemäritunnelin hinnan kohoamiseen. Kaupungin hallinnon työdepartmentin tekemät muutokset nostavat urakkatyön hintaa kaikkiaan $21,600. Tunnelin alkuperäinen kustannusarvio oli $1,800,000. Kaivintyön suorittaa Schwenger Construction Co. Burlingtonista $1,456,550 hinnasta. Loppusummalla ($343,450) aiotaan korvata koneistoa jne.

Tunnelia tehdään kolmessa työvuorossa, seitsemän päivää viikossa. Miltei kolmasosa, eli 8,165 jalkaa (26,150:sta jalasta) kaivintyöstä oli tehty marraskuun loppuun mennessä. Kaupungin insinöörit arvelevat, että kaivintyö tulee tehdyksi, jos nykyinen tahti jatkuu, kauan ennen määräpäivää, mikä on joulukuussa 1963.

— Polttohautauksissa jää ihmisestä vain noin 1,5 kg tuhkaa.

— Suuressa mehiläispesässä on niinkin paljon kuin satatuhatta työmehiläistä.

— Noin viisi miljardia meteoria iskee päivittäin maapallon atmosfääriin.

UUSIA ÄÄNILEVYJÄ
TRIOLA JA BFB ("SINGLE") PIKKU-LEVYT
Soitetaan 45 kiertonopeudella ja mikroneulalla
HINTA AINOASTAAN $1.25 KPL.
ynnä 3% myyntivero ainoastaan Ontariossa.
Ostajan maksettava lähetyskulut posti- ja pikatavaralähetyksistä

TS 356 Siintävä tunturi, valssi, Kalevi Tauru
Oispa unta se vain, foksi, Kalevi Tauru
TS 427 Suvimarssi, Matti Lehtinen
Olympiamarssi, Matti Lehtinen
TS 432 Muistoja Oulujoelta, Lasse Huurre
Kaukokaipuu, Lasse Huurre
TS 433 Karjalan perintö, Lasse Huurre
Hiljainen kesäyö, Lasse Huurre
TS 436 Jouluyö, juhlayö Sakari Hotti
Ave Maria, Maiju Kuusoja
BFB 200 Mua lemmitkö vielä, oi Kustaa?, Ritva Simuna
Kitara ja meri, Ritva Simuna

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Limited
100 ELM ST W., P. O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

UUSIA ÄÄNILEVYJÄ JOULUKSI!
Uudet TRIOLA EP-levyt
Useita levyjä, jotka käsittävät yksinomaan joululauluja

Jokaisessa levyssä on vähintäin 4 kappaletta, eli kahden tavallisen "normaalilevyn ohjelma. Ne ovat pieniä kooltaan, ainoastaan 6¾ tuumaa läpimitaltaan.

Levyt ovat hienoissa kuvallisissa kiiltopaperikoteloissa. Ottavat vähän säilytystilaa. EP-levyt on soitettava 45 kiertonopeudella ja mikroneulalla.

HINTA $2.00 KPL. ynnä 3% myyntiveroa ainoastaan Ontariossa
Posti- ja pikatavaralähetyksistä on ostajan maksettava lähetyskulut

OLAVI VIRTA LAULAA:
NE 104 Kuutamosuudelma
Mua älä hylkää
Kyllikki-valssi
Kuin ennen

NE 113 Kulkurien kuningas, Tapio Rautavaara
Rantalavan laulu, Veikko Tuomi
Päin seiniä, Jorma Ikävalko
Kiitos kaikesta Veikko Tuomi

OLAVI VIRTA LAULAA:
NE 119 Perfidia, beguine
Espanjalainen tango
Vanhan kartanon kehräävä rukki
Odotathan kukkani

HARMONIKKALEVY:
NE 125 Lumitähtiä, tango, Lasse Pihlajamaa
Mäntsälän polkka, Taito Vainio
Rakkausunelmia, tango, Pihlajamaa-Salo
Reissujenkka, Pihlajamaa

VANHAA TANSSIMUSIIKKIA TRIOLA ORKESTERI:
NE 135 Tanssiaisten jälkeen
Lassen polkka
Kippari-jenkka
Isoäidin valssi

HARMONIKKA LAULAA, LASSE PIHLAJAMAA:
NE 145 Ilta Välimerellä, tango
Säkkijärven polkka
Rakastatko minua, tango
Elämää suomalaismetsissä, valssi

JOULULAULUJA — MAUNO KUUSISTO:
NE 185 Sylvian joululaulu
Kun joulu on
Joulukellot
Varpunen jouluaamuna

TAPIO RAUTAVAARA LAULAA:
NE 210 Sininen uni
Hyvästi vaan
Kotimaani ompi Suomi
Pilvilinna

VEIKKO TUOMI JA RAYA RAVELL:
NE 213 Hopeahiukset, valssi
Kotiseutuni, tango
Kielon jäähyväiset, valssi
Sydämeni laulu, tango

MAUNO KUUSISTO JA TRIO LEHTELÄ:
NE 215 Iltalaulu
Sunnuntai-aamuna
Oli juhla ja juhannusilta
Sä olet mielestäni kaunihimpi

KAUNEIMMAT JOULULAULUT MAUNO KUUSISTO JA LAPSIKUORO:
NE 217 Piiri pieni pyörii
Koska meillä on joulu
Tontut ja keijut
Joulukirkkoon
Vanha joululaulu
Joulupuu on rakennettu
Kulkuset
Sylvian joululaulu
Varpunen jouluaamuna

HUMPPA-VEIKOT JA TEIJO JOUTSELA:
NE 219 Kotikuusi
Romantiikkaa ruusutarhassa
Silmät tummat kuin yö
Me venheessä keinumme kahden

RITVA SIMUNA LAULAA:
NE 224 Tamara tanssii
Älä jätä koskaan
Kuulethan syömmeni kutsun
Kukkasista kaunein

KURT WALLE JA EIJA AALTIO LAULAVAT:
NE 225 Kulkijan unelma valssi
Miks aina merimies, valssi
Hämärtyessä, tango
Parvekerakkautta, tango

KAUKO KÄYHKÖ LAULAA:
NE 226 Akkasaaren neito, laulelma
Pekka pelimanni, laulelma
Unelmatango
Kyläkeinulla kuutamossa, valssi

JORMA JUSELIUS JA RYTMIRYHMÄ:
NE 228 Elämää juoksuhaudoissa, valssi
Murtunut elämä, valssi
La Cumparsita, tango
Guapita, tango

HUMPPA-VEIKOT:
NE 229 Tammerkoski
Kasakan kehtolaulu
Katja
Troikka kiitää
Puuseppä
Pustan yö

RITVA SIMUNA LAULAA:
NE 232 Onnen polku, beguine
Mua lemmitkö vielä, oi Kustaa?, valssi
En lähde pois, rock-valssi
Hyvää yötä nyt, foksi

ARTTU SUUNTALA JA HUMPPA-ORKESTERI:
NE 233 Ei mitään uutta länsirintamalta
Äiti ja poika, foksi
Katulaulaja, foksi
Kun pusta valkenee, valssi
Meren aallot, valssi
Kuutamoyön valssi

KALEVI KORPI LAULAA:
NE 234 Irja foksi
Muistoissa, foksi
Lieneekö nähnyt kuu . . . ?, tango
Kyyneleet, tango

TAPIO RAUTAVAARA LAULAA:
NE 239 Kukkakaupan ulkopuolella
Maan ja meren vanki
Kun tuulee — kun vinkuu
Kerttu odottaa kaukana

ARTTU SUUNTALA JA RITVA SIMUNA:
NE 240 On armaani Minna
Kuuvanhus
Tosi kalajuttu
Soita mustalainen
Hilima männöö vihille
Oot kaunein Madonna

TANSSIKAA JENKKAA JA POLKKAA — ARTTU SUUNTALA:
NE 241 Ei maha mittään
Myllykosken jenkka
Humppajenkka
Myllärin polkka
Irti maasta
Meijän kylän tyttäret

JOULULAULUJA — TAPIO RAUTAVAARA:
NE 242 Sylvian joululaulu
Tonttujen jouluyö
Markun jouluaamu
Joululaulu pikku Tuulalle

TANSSIKAA HUMPPAA — ARTTU SUUNTALA:
NE 243 Oi mikä yö
Muistojen mökki
Chicago
Luodolla
Vaimoke
Auringon nousu

TAPIO RAUTAVAARA JA TRIO LEHTELÄ
NE 244 Mä laulan sun iltasi tähtihin
Vaikein hetki
Laulu onnesta
Taivas on sininen ja valkoinen

LASSE HUURRE LAULAA:
NE 245 Karjalan perintö
Hiljainen kesäyö
Muistoja Oulujoelta
Kaukokaipuu

NELOSET LAULAA:
NE 249 Prinsessa Armaada, Salmaan valssi
On lautalla pienoinen kahvila
Kisällit kesällä
Kaunis Veera

Broadway EP-levy
TAPIO RAUTAVAARA — VILLIN LÄNNEN RYTMEJÄ:
BD 700 Kohti Alaskaa
El Paso
Kylmää vettä
Toverukset

Manhattan EP-äänilevyjä
NELOSET LAULAA:
MAN 500 Kaiken saat
Ramona
Vihreät niityt
Dona Maria

RAUNI PEKKALA LAULAA:
MAN 501 Tytön tie
Sirkusrakkautta
Pepe
Bobby, Bobby, Bobby

NELOSET LAULAA:
MAN 502 Barbara
Muistojen tiellä
Putti, Putti
Matkamies

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
100 ELM ST. W. P.O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO